Związek Banków Polskich

www.zbp.pl

INFO KREDYT 2025

SPIS TREŚCI

03 **Wstęp**

05 **Kluczowe dane**

06 **Wpływ spadku stóp procentowych na kredytobiorców**

13 **Rynek kredytowy w Polsce na tle UE**

Kredyty konsumpcyjne

Kredyty mieszkaniowe

Jakość portfela kredytowego

35 **Oszczędności – do uzupełnienia**

Oszczędności gospodarstw domowych

Oszczędności Polaków na tle UE

37 **Wpływ podatku bankowego i podwyżki CT na rynek kredytów w Polsce**

45 **Poradnik odpowiedzialnego kredytobiorcy**

1. WSTĘP

dr Przemysław Barbrich

Dyrektor Zespołu
Komunikacji i PR
Związek Banków Polskich

Szanowni Państwo,
oddajemy w Państwa ręce najnowszą edycję raportu Infokredyt 2025, w którym przyglądamy się kondycji rynku kredytowego w Polsce i jego miejscu w Europie. Chcemy, aby ten raport był dla Państwa praktycznym przewodnikiem po najważniejszych danych, trendach i zmianach, które wpływają na sytuację kredytobiorców i gospodarstw domowych. Rok 2025 przyniósł istotne zmiany w polityce monetarnej. Rada Polityki Pieniężnej obniżyła w tym roku stopy procentowe łącznie o 1,50 pkt. proc., co realnie zwiększyło zdolność kredytową Polaków i obniżyło koszty kredytów. A z najnowszej ankiety NBP wśród banków wynika, że w IV kwartale 2025 r. zamierzają łagodzić kryteria i oczekują wzrostu popytu na wszystkie rodzaje kredytów.

Ważną częścią raportu są porównania z innymi krajami Unii Europejskiej. Wynika z nich, że Polska wciąż ma potencjał wzrostu w finansowaniu kredytowym w porównaniu do innych krajów UE – zarówno jeśli chodzi o gospodarstwa domowe, jak i przedsiębiorstwa. Jednocześnie sektor bankowy pozostaje relatywnie niewielki w stosunku do PKB, co oznacza możliwość dalszego rozwoju przy zachowaniu bezpieczeństwa finansowego. Biorąc pod uwagę udział kredytów udzielonych gospodarstwom domowym w relacji do PKB w krajach Unii Europejskiej widać znaczące różnice pomiędzy państwami, wynikające m.in. z poziomu rozwoju systemu finansowego, struktury rynku mieszkaniowego oraz skłonności do zadłużania się.

Najwyższe poziomy zadłużenia gospodarstw domowych występują w krajach Europy Zachodniej i Północnej, takich jak Dania, Holandia czy Szwecja, gdzie dominują kredyty mieszkaniowe i rynki te są wspierane przez rozbudowane instrumenty finansowe oraz stabilne systemy prawne. W przypadku Polski udział kredytów gospodarstw domowych w PKB jest istotnie niższy od średniej unijnej, co wskazuje na mniejszą skalę zadłużenia Polaków.

Pomimo tego, rynek kredytów konsumpcyjnych wykazał w tym roku dużą dynamikę. Łączne zadłużenie gospodarstw domowych wyniosło około 788 mld zł, z czego 68% stanowiły kredyty mieszkaniowe, a 24% kredyty gotówkowe. Coraz większą popularność zdobywają też płatności odroczone (BNPL) – w pierwszym półroczu 2025 r. ich wartość sięgnęła 6,3 mld zł, a z tej formy finansowania skorzystało już 2,86 mln klientów, w tym wielu po raz pierwszy wchodzących na rynek kredytowy.

Niemal co drugi dorosły Polak posiada obecnie kredyt lub pożyczkę, a największe zadłużenie odnotowano w województwie mazowieckim (średnio 75,4 tys. zł). Jednocześnie Polacy pozostają odpowiedzialnymi kredytobiorcami. Najniższy odsetek opóźnień powyżej 90 dni występuje w woj. podkarpackim (4,7%).

Ale jednocześnie Polacy mają spore oszczędności. Z danych KNF wynika, że depozyty gospodarstw domowych stanowią ponad 70,1 % depozytów ogółem i wynoszą prawie 1,5 bln zł. Wydawać by się mogło, że to dużo. A jednak na tle innych krajów Unii Europejskiej stopa oszczędności Polaków to jedynie 12,8%, co oznacza, że tylko tak niewielki procent dochodów odkładamy na „czarną godzinę". Widać tutaj „światełko w tunelu" ponieważ analogicznym okresie roku ubiegłego było to zaledwie 10%. Najwięcej z bieżących dochodów odkładają Francuzi, Szwedzi i Holendrzy.
Polecamy też poradnik odpowiedzialnego kredytobiorcy. Co zrobić zanim zdecydujemy się wziąć kredyt i na co zwrócić uwagę wybierając odpowiedni produkt finansowy.

Mam nadzieję, że lektura raportu będzie dla Państwa inspiracją do kolejnych artykułów, analiz i rozmów z ekspertami. Naszym celem jest dostarczenie rzetelnych danych w przystępnej formie – tak, aby nawet najbardziej złożone liczby opowiadały swoją historię.

dr Przemysław Barbrich
Dyrektor Zespołu Komunikacji i PR
Związek Banków Polskich

2. KLUCZOWE DANE

Źródło: KNF, sierpień 2025 r.; BIK, październik 2025 r.

KREDYTY KONSUMPCYJNE

216,9 mln zł

▲ +7,4%

r/r

KREDYTY MIESZKANIOWE

489,4 mld zł

▲ +4,7%

r/r

W tym kredyty w PLN

463,4 mld zł ▲ +6,9% r/r

W tym kredyty walutowe

26,1 mld zł ▼ -23,4 r/r

DEPOZYTY GOSPODARSTWA DOMOWE

1 419,5 mld zł

ŚREDNIA KWOTA KREDYTU RATALNEGO

we wrześniu 2025 r.

2 154 zł

▲ +9,2%

w porównaniu do września 2024 r.

ŚREDNIA KWOTA KREDYTU MIESZKANIOWEGO

we wrześniu 2025 r.

448 910 zł

▲ +6,8%

w porównaniu do września 2024 r.

ZADŁUŻENIE GOSPODARSTW DOMOWYCH

na koniec września 2025 r.

788 mld zł

z tytułu wszystkich produktów kredytowych

3. WPŁYW SPADKU STÓP PROCENTOWYCH NA KREDYTOBIORCÓW

Podczas listopadowego posiedzenia, Rada Polityki Pieniężnej obniżyła stopę referencyjną o 0,25 pb. z poziomu 4,50 do 4,25%. Było to już piąte cięcie stóp procentowych w tym roku. We wcześniejszych miesiącach Rada przeprowadziła cztery redukcje: w październiku o 25 pb., we wrześniu o 25 pb., w lipcu o 25 pb. oraz maju br. o 50 pb.

Stopy procentowe (w %)
Źródło: NBP, październik 2025 r.

REFERENCYJNA	LOMBARDOWA	DEPOZYTOWA	REDYSKONTOWA WEKSLI	DYSKONTOWA WEKSLI
4,25	4,75	3,75	4,30	4,35

Stopy procentowe NBP

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: NBP

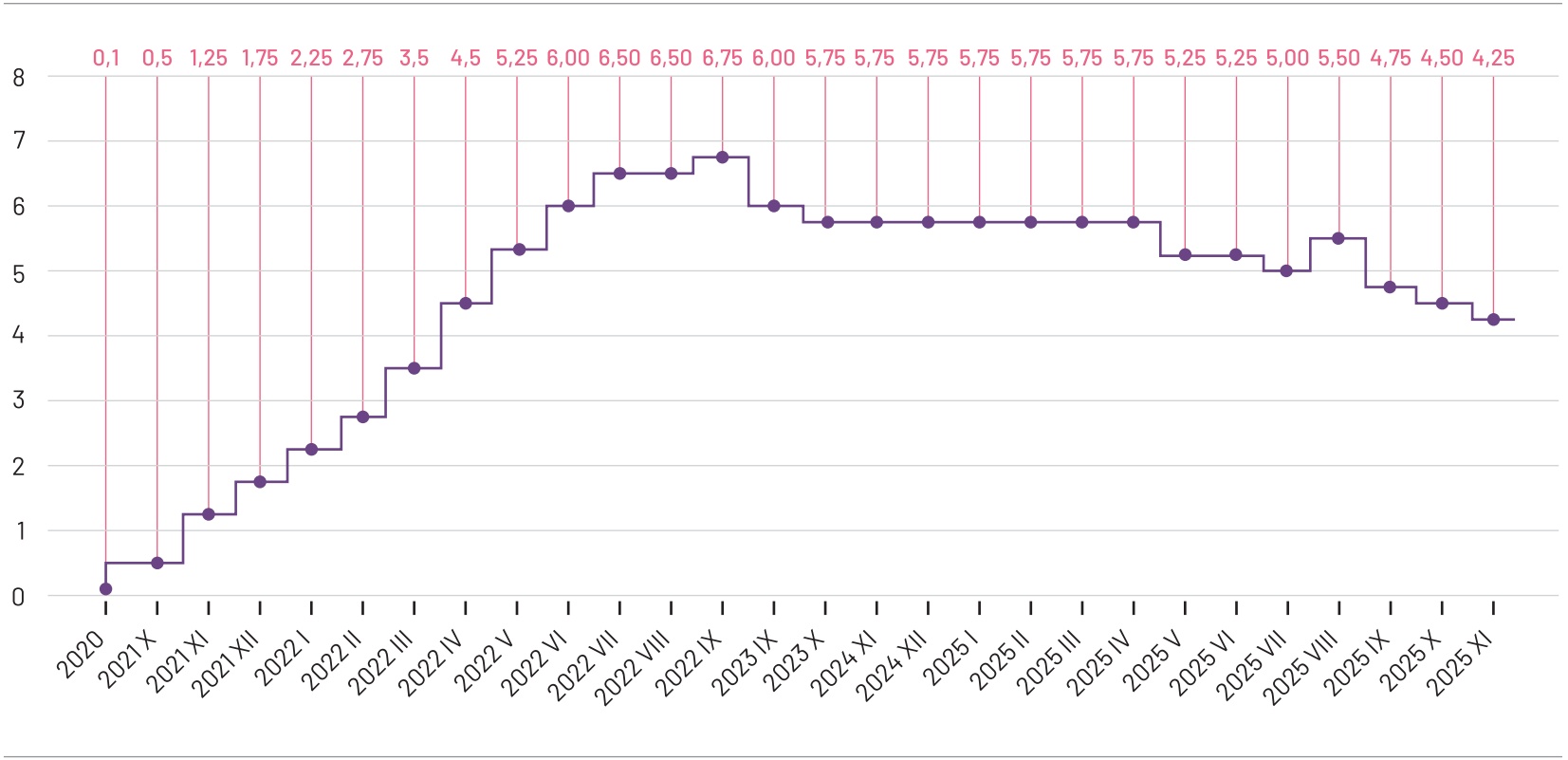

Listopadowa obniżka stóp procentowych nie zaskoczyła analityków, ponieważ jest ona bezpośrednio związana ze znacznie lepszymi prognozami NBP dotyczącymi inflacji w nadchodzących miesiącach 2025 r. oraz lepszymi perspektywami gospodarczymi. Według wstępnych danych roczna dynamika PKB w strefie euro w III kw. 2025 r. obniżyła się do 1,3% r/r. Również w Stanach Zjednoczonych w III kw. wzrost PKB prawdopodobnie spowolnił w ujęciu rocznym. Inflacja w strefie euro jest bliska celowi inflacyjnemu Europejskiego Banku Centralnego, przy czym inflacja bazowa pozostaje nieco wyższa. W Stanach Zjednoczonych inflacja kształtuje się powyżej celu Rezerwy Federalnej, przy podwyższonej inflacji bazowej. Perspektywy aktywności i inflacji na świecie obarczone są niepewnością, w tym w związku ze zmianami polityki handlowej. W Polsce najnowsze dane sugerują utrzymywanie się korzystnej koniunktury. W szczególności we wrześniu w ujęciu rocznym wzrosła sprzedaż detaliczna, produkcja przemysłowa oraz produkcja budowlano-montażowa. Jednocześnie dane kwartalne z sektora przedsiębiorstw wskazują na stopniowe obniżanie się dynamiki wynagrodzeń, przy dalszym spadku zatrudnienia w ujęciu rocznym.

Według bieżących projekcji NBP, w kolejnych miesiącach 2025 r. inflacja CPI będzie mieściła się w celu inflacyjnym (+/- 1 pp.) i w żadnym miesiącu nie przekroczy poziomu 3%. Według szybkiego szacunku GUS roczny wskaźnik inflacji CPI w październiku 2025 r. obniżył się do 2,8% r/r (wobec 2,9% r/r we wrześniu br.), na co wpływ miał w największym stopniu spadek rocznej dynamiki cen żywności. Uwzględniając dane GUS można szacować, że inflacja po wyłączeniu cen żywności i energii również się obniżyła, przy wciąż podwyższonej rocznej dynamice cen usług.

Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego (w%)

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: GUS

żywność i napoje bezalkocholowe

+3,4%

nośniki energii

+2,6%

paliwa do prywatnych środków transportu

-1,8%

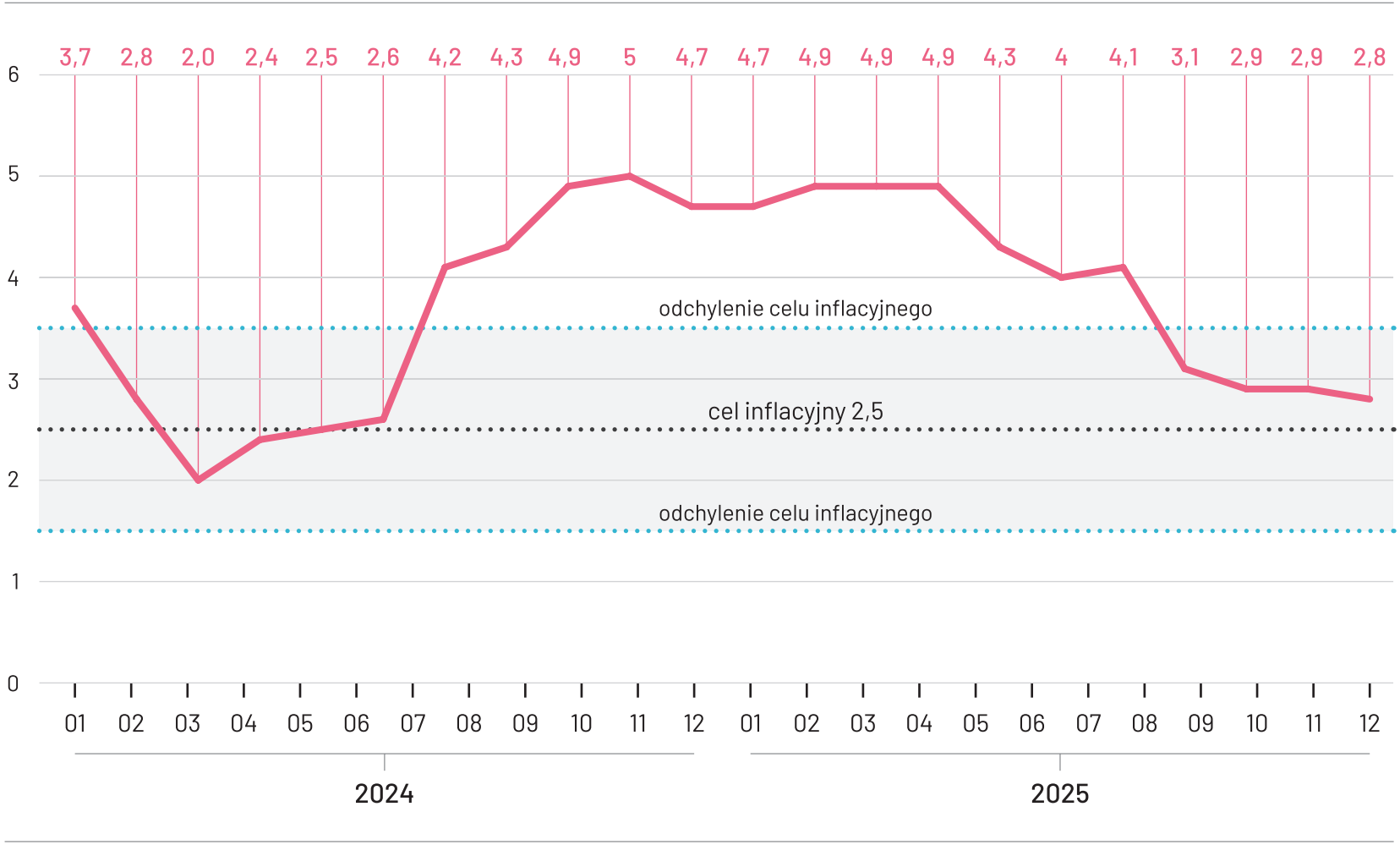

W stosunku do wcześniejszych projekcji (z września 2025 r.) na październikowej konferencji prasowej NBP pokazał prognozy znacząco lepsze. Projekcje inflacji na 3 ostatnie miesiąca 2025 roku skorygowane zostały aż o (średnio) 0,67 pp. w dół dla każdego miesiąca.

Projekcja inflacji w Polsce w 2025 roku
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: NBP

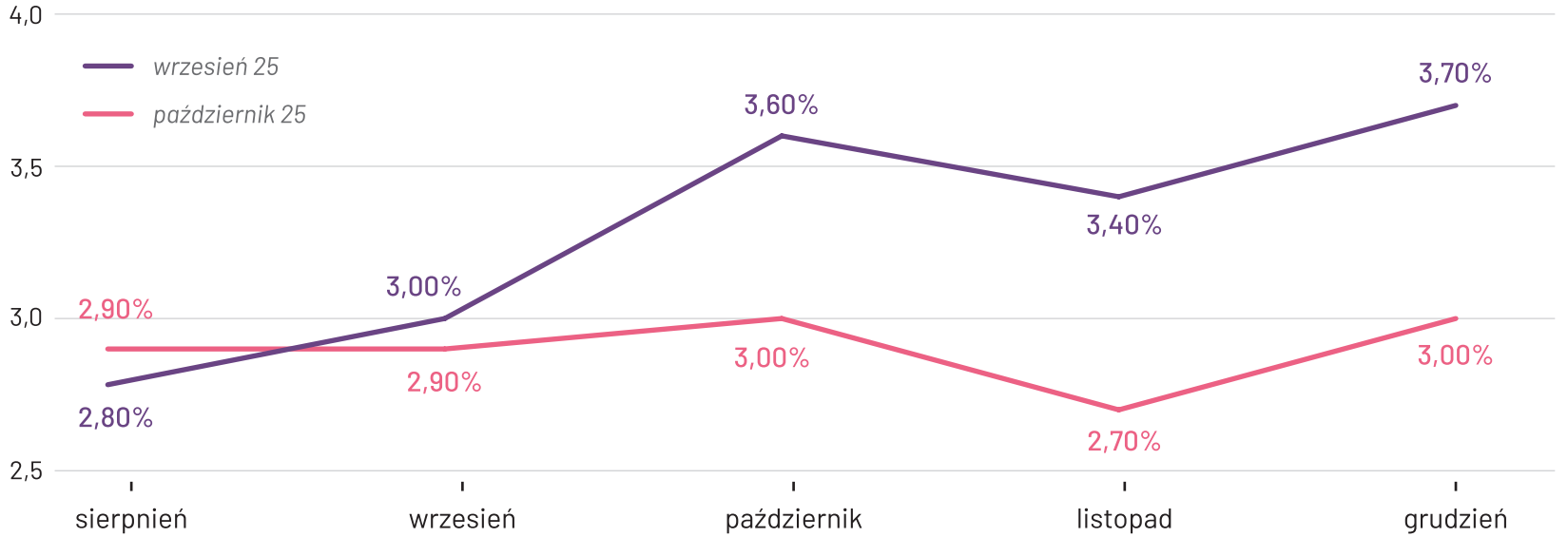

W sytuacji tak znaczącej korekty ścieżki kształtowania się inflacji, obniżka stóp procentowych była naturalną konsekwencją. Niemniej należy jednak pamiętać, że obecny policy mix składa się z dość luźnej polityki fiskalnej (czego konsekwencją są historycznie wysokie poziomy deficytu budżetowego i długu publicznego). W uzasadnieniu listopadowej decyzji RPP podała, że biorąc pod uwagę obniżenie się inflacji oraz poprawę jej perspektyw w najbliższych kwartałach, w jej ocenie uzasadnione stało się dostosowanie poziomu stóp procentowych NBP. Dalsze decyzje Rady będą zależne od napływających informacji dotyczących perspektyw inflacji i aktywności gospodarczej. Według Zespołu Badań i Analiz ZBP, podobnie jak członków RPP czynnikami ryzyka dla niskiej inflacji pozostaje kształt polityki fiskalnej, ożywienie popytu w gospodarce oraz podwyższona dynamika płac. Źródłem niepewności jest poziom cen energii oraz kształtowanie się inflacji na świecie. Zespół Badań i Analiz ZBP uważa, że polityka monetarna powinna przynajmniej w pewnym stopniu równoważyć ten stan zachowując swoją restrykcyjność na adekwatnym poziomie.

WYŻSZA ZDOLNOŚĆ KREDYTOWA

Niższe stopy procentowe stanowią bardzo dobrą informację dla kredytobiorców. W 2025 r. Rada Polityki Pieniężnej obniżyła główną stopę procentową głównej stopy procentowej o 1,50 pp. Według obliczeń Zespołu Badań i Analiz ZBP, z perspektywy kredytobiorcy, który zaciągnął zmiennoprocentowy (annuitetowy) kredyt mieszkaniowy, w kwocie 450 tys. zł na 20 lat przy 2% marży, obniżki stóp procentowych oznaczają spadek raty kapitałowo-odsetkowej z 3694,27 zł do 3289,18 zł, a zatem raty są niższe o 405,09 zł (11%).

Wysokość raty kredytu
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP

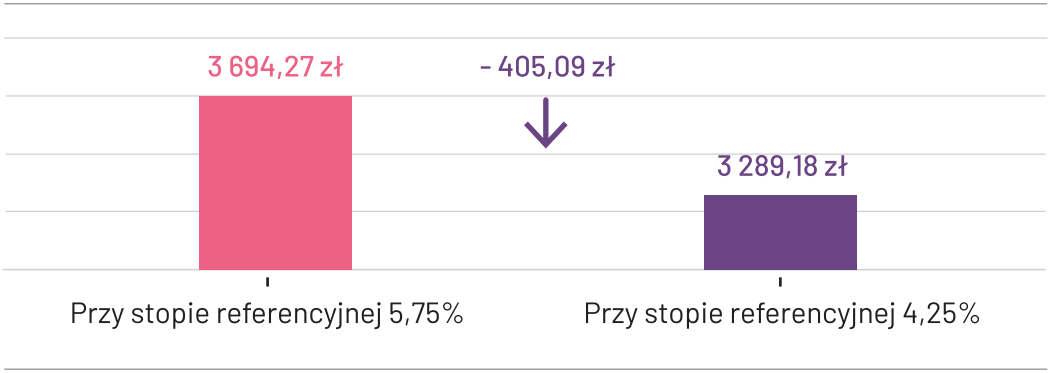

Zrealizowane w 2025 r. obniżki stopy procentowej oznaczają obniżenie raty przeciętnego kredytu mieszkaniowego o 11%, zaś w cyklu życia kredytu o 22,3%

Skumulowana suma rat odsetkowych w zależności od wysokości stopy referencyjnej
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP

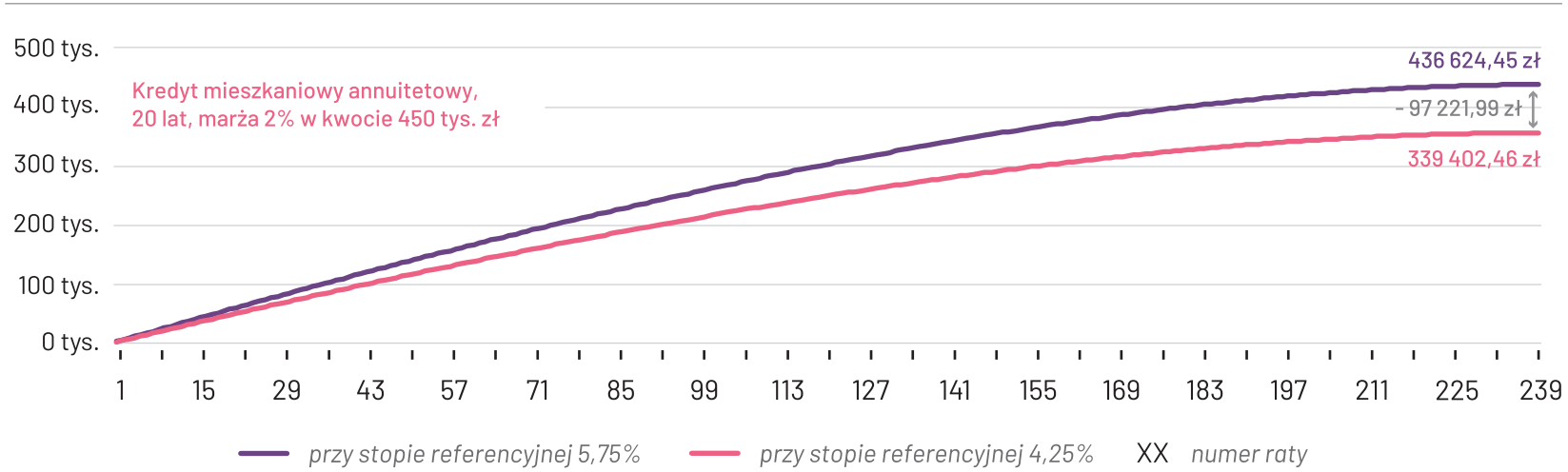

Niższe stopy procentowe to również wyższa dostępność kredytowa. O ile przy stopie referencyjnej równej 5,75% rata kredytu wynosiła 3694,27 zł, o tyle przy stopie referencyjnej na poziomie 4,25%, przy tych samych założeniach dotyczących kredytu, rata pozostaje na poziomie 3289,18 zł przy kredycie zaciągniętym na kwotę 505 tys. 422 zł Oznacza to, że zrealizowana obniżka stopy referencyjnej zwiększyła kwotę dostępnego kredytu o 55 tys. 422 zł, tj. o 12,35%.

Dostępny kredyt
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP

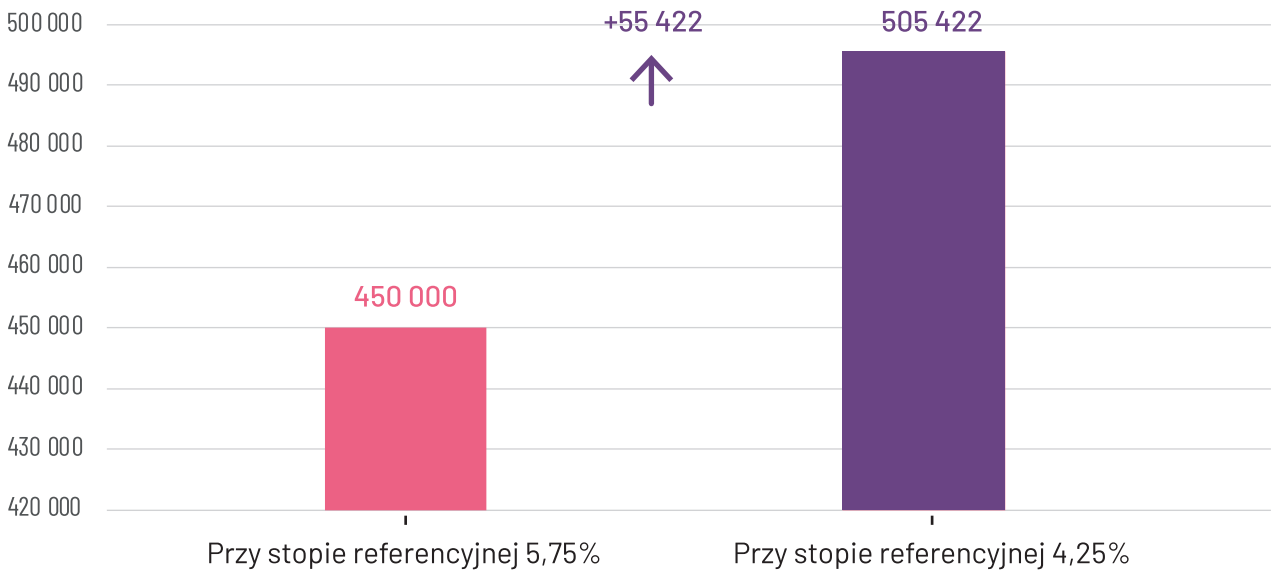

Obniżka stóp procentowych oznacza również, że o ile przy stopie referencyjnej na poziomie 5,75% kredyt w wysokości 450 tys. zł dostępny był dla osoby osiągającej dochód netto przynajmniej na poziomie 9235,67 zł (ok. 12,8 tys. zł brutto), o tyle przy stopie referencyjnej na poziomie 4,25%, ten sam kredyt może zaciągnąć osoba o dochodzie na poziomie 8222,94 zł (ok 11,4 tys. zł brutto). Oznacza to, że ten sam kredyt jest dostępny dla osoby osiągającej o 11% niższe wynagrodzenie.

Poziom minimalnego wynagrodzenia netto i brutto dla zachowania zdolności do zaciągnięcia kredytu mieszkaniowego w kwocie 450 tys. zl
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP

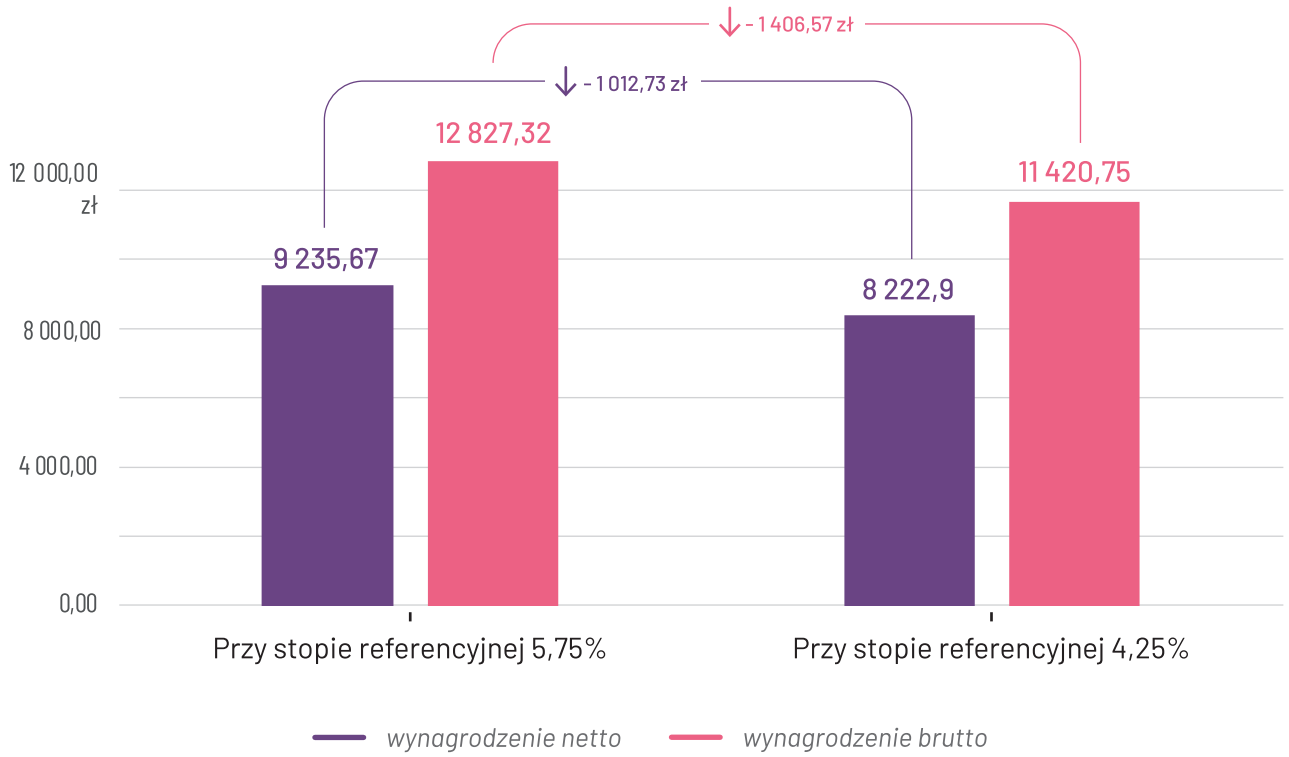

4. RYNEK KREDYTOWY W POLSCE NA TLE UE

Z raportu NBP „Sytuacja na rynku kredytowym" opublikowanego na początku listopada br. wynika, że w III kw. 2025 r. banki nie zmieniły istotnie kryteriów udzielania większości kredytów, z wyjątkiem kredytów konsumpcyjnych. Do złagodzenia kryteriów w tym segmencie przyczynił się głównie wzrost presji konkurencyjnej ze strony innych banków, a także obniżenie stóp procentowych NBP. Drugi z tych czynników wspierał jednocześnie popyt na kredyty.

W IV kwartale 2025 r. banki zamierzają łagodzić kryteria i oczekują wzrostu popytu na wszystkie rodzaje kredytów.

Kryteria polityki kredytowej
Źródło: NBP „Sytuacja na rynku kredytowym"; listopad 2025 r.

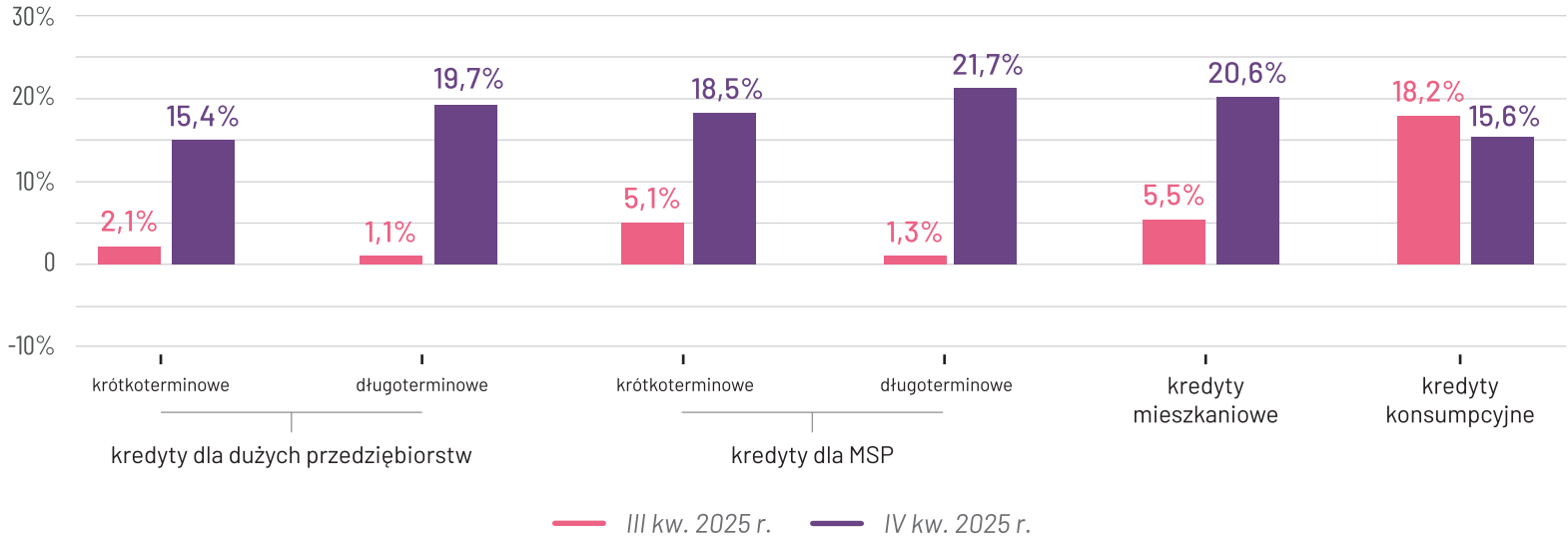

Popyt na kredyty

Źródło: NBP „Sytuacja na rynku kredytowym"; listopad 2025 r.

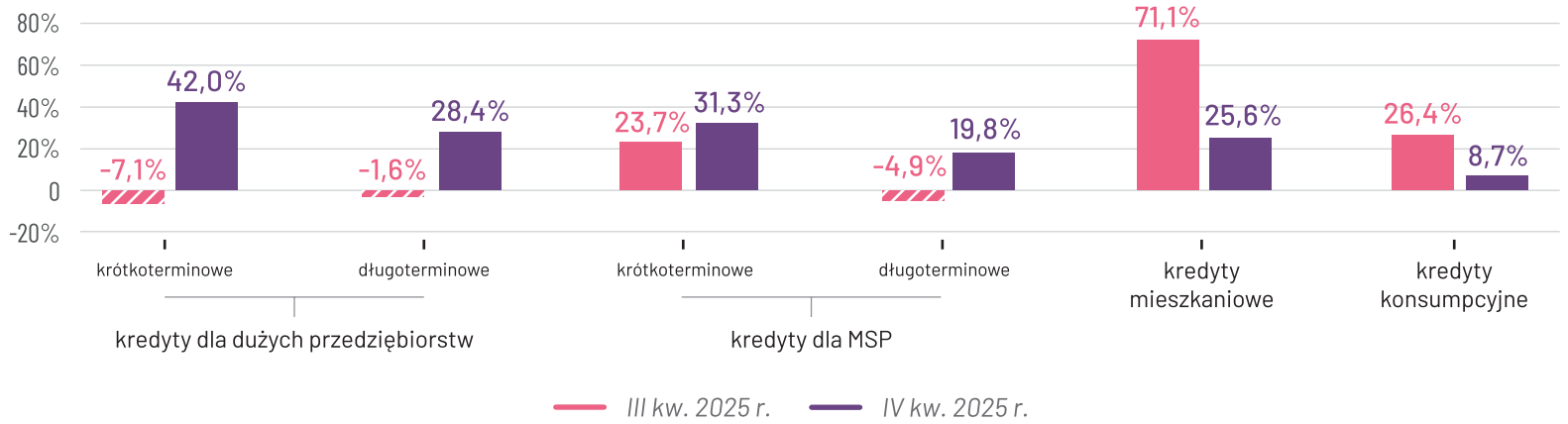

Z danych Biura Informacji Kredytowej (BIK) wynika, że łączne zadłużenie gospodarstw domowych na koniec września 2025 r. z tytułu wszystkich produktów kredytowych (kredytów, limitów, pożyczek pozabankowych) wyniosło ok. 788 mld zł.

KREDYTY MIESZKANIOWE	KREDYTY GOTÓWKOWE	KREDYTY RATALNE	POŻYCZKI POZABANKOWE	LIMITY KREDYTOWE	KARTY KREDYTOWE
68,0% udział w portfelu kwotowo	24,0% udział w portfelu kwotowo	3,6% udział w portfelu kwotowo	1,5% udział w portfelu kwotowo	1,1% udział w portfelu kwotowo	1,8% udział w portfelu kwotowo
535,7 mld zł kwota spłaty	289,1 mld zł kwota spłaty	28,0 mld zł kwota spłaty	11,8 mld zł kwota spłaty	8,8 mld zł kwota spłaty	14,0 mld zł kwota spłaty
2,3 mln liczba kredytów	7,8 mln liczba kredytów	7,0 mln liczba kredytów	5,4 mln liczba kredytów	4,8 mln liczba kredytów	5,3 mln liczba kredytów

Źródło: BIK, październik 2025 r.

Z obliczeń Zespołu Badań i Analiz ZBP wynika, że poziom zadłużenia przedsiębiorstw i gospodarstw domowych względem wielkości gospodarki istotnie różni się między państwami. Najwyższe wartości obserwowane są w krajach o rozwiniętych i długotrwale stabilnych systemach finansowych, takich jak Dania, Szwecja, Francja czy Finlandia, gdzie kredytowanie odgrywa dużą rolę w finansowaniu zarówno konsumpcji, jak i inwestycji. Z kolei Polska znajduje się w dolnej części zestawienia, co oznacza, że nasza gospodarka opiera się w mniejszym stopniu na finansowaniu kredytowym niż wiele krajów Europy Zachodniej. W Polsce niższy udział kredytów sektora niefinansowego w relacji do PKB może wskazywać na bardziej zachowawczy model finansowania działalności gospodarczej, mniejszą skłonność do zadłużania się lub ograniczoną dostępność finansowania dłużnego w porównaniu z krajami zachodnimi. Jednocześnie może to sugerować **potencjał do dalszego wzrostu rynku kredytowego** wraz z rozwojem gospodarczym i zwiększaniem skłonności przedsiębiorstw do inwestycji finansowanych kredytem.

Kredyty dla sektora niefinansowego w relacji do PKB – polski sektor bankowy i sektory bankowe z wybranych krajów Unii Europejskiej (%)

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: KNF, EBC (BSI)

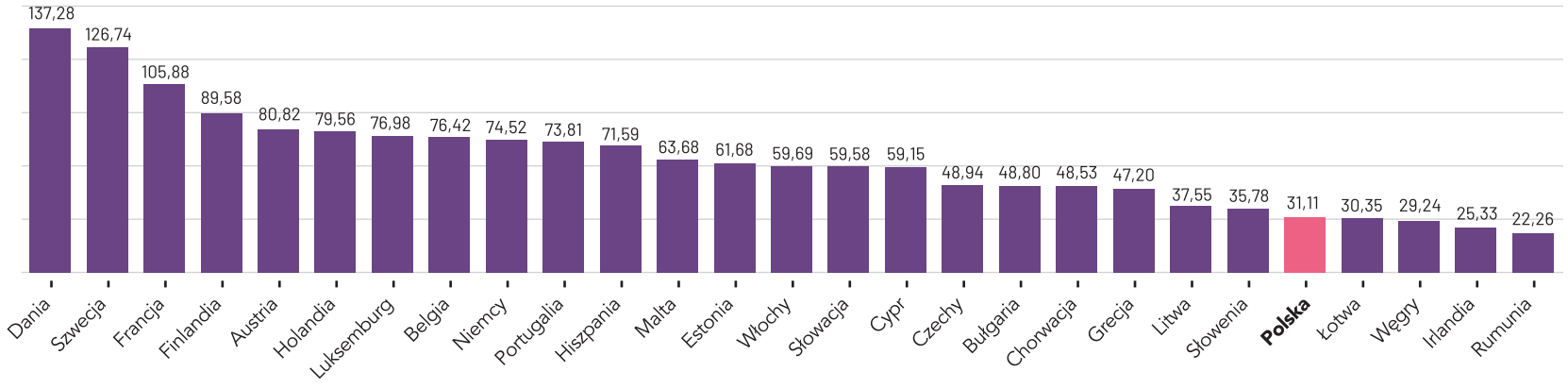

Kredyty dla sektora niefinansowego w relacji do PKB stanowią zaledwie 31,7%. Realnie niższa wartość wystąpiła jedynie w sektorach na Łotwie, Węgrzech, Irlandii i Rumunii.

Udział kredytów dla sektora niefinansowego w aktywach banków – stan na koniec III kw. 2025 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: KNF, EBC (BSI)

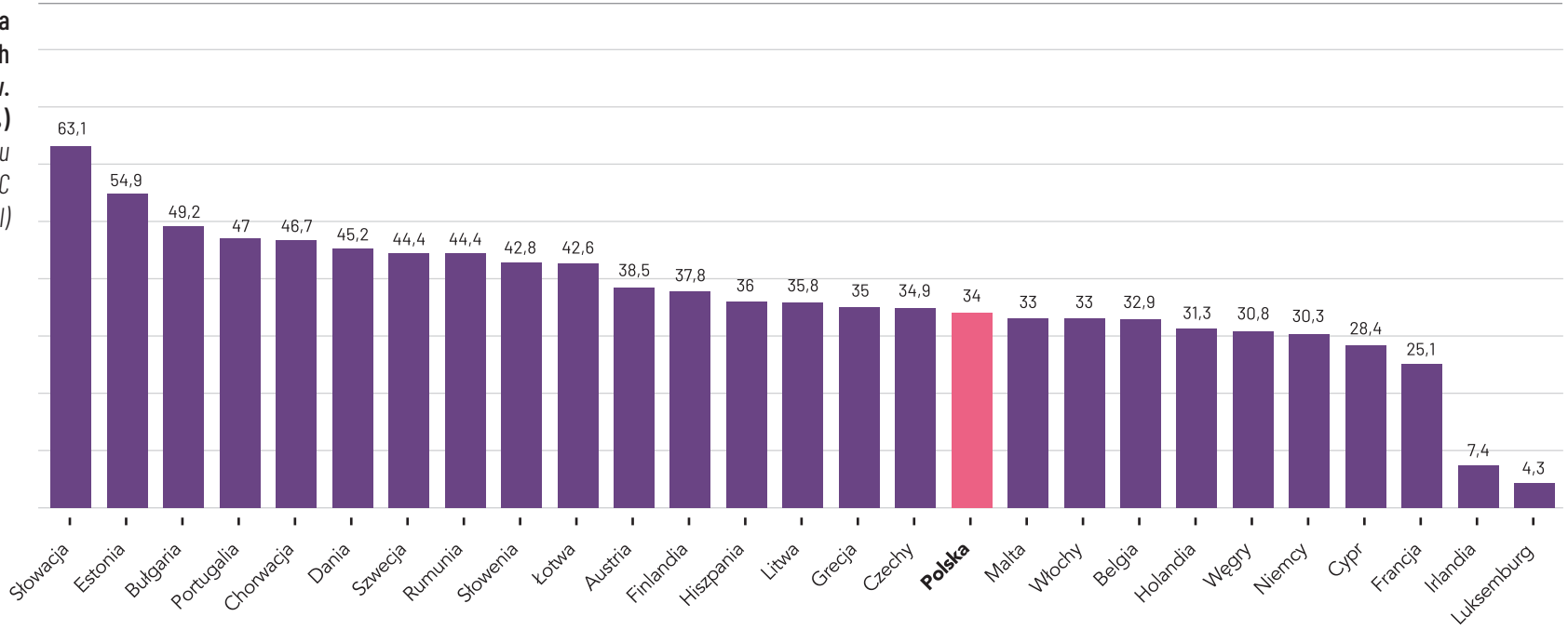

Z poniższych danych wynika, że poziom finansowania działalności firm kredytem różni się znacząco pomiędzy państwami, co związane jest z uwarunkowaniami gospodarczymi, strukturą sektora przedsiębiorstw oraz stopniem rozwoju rynku kapitałowego. Najwyższe wskaźniki występują w krajach takich jak Francja, Austria czy Szwecja, gdzie przedsiębiorstwa częściej korzystają z finansowania bankowego, a kredyt jest kluczowym narzędziem wspierającym inwestycje i wzrost działalności. Z kolei Polska znajduje się w grupie państw o niższej relacji kredytów dla przedsiębiorstw do PKB, co oznacza, że poziom finansowania przedsiębiorstw poprzez kredyt bankowy w relacji do wielkości gospodarki i jej potrzeb utrzymuje się na jednym z najniższych poziomów Częstą alternatywą jest samofinansowanie ze środków własnych, a wiele firm – zwłaszcza sektora MŚP – wciąż napotyka bariery w dostępie do finansowania inwestycji. Niższy poziom zadłużenia przedsiębiorstw w Polsce względem PKB wskazuje na ograniczony poziom wykorzystania kredytu jako narzędzia rozwoju gospodarczego. Jednocześnie oznacza to istotny potencjał wzrostu dla rynku kredytów firmowych, który może się realizować wraz z poprawą warunków finansowania, wzrostem innowacyjności przedsiębiorstw oraz zwiększaniem ich zdolności kredytowej.

Kredyty dla przedsiębiorstw w relacji do PKB – polski sektor bankowy i sektory bankowe z wybranych krajów Unii Europejskiej (%) dane za III kw. 2025 r.

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: KNF, EBC (BSI)

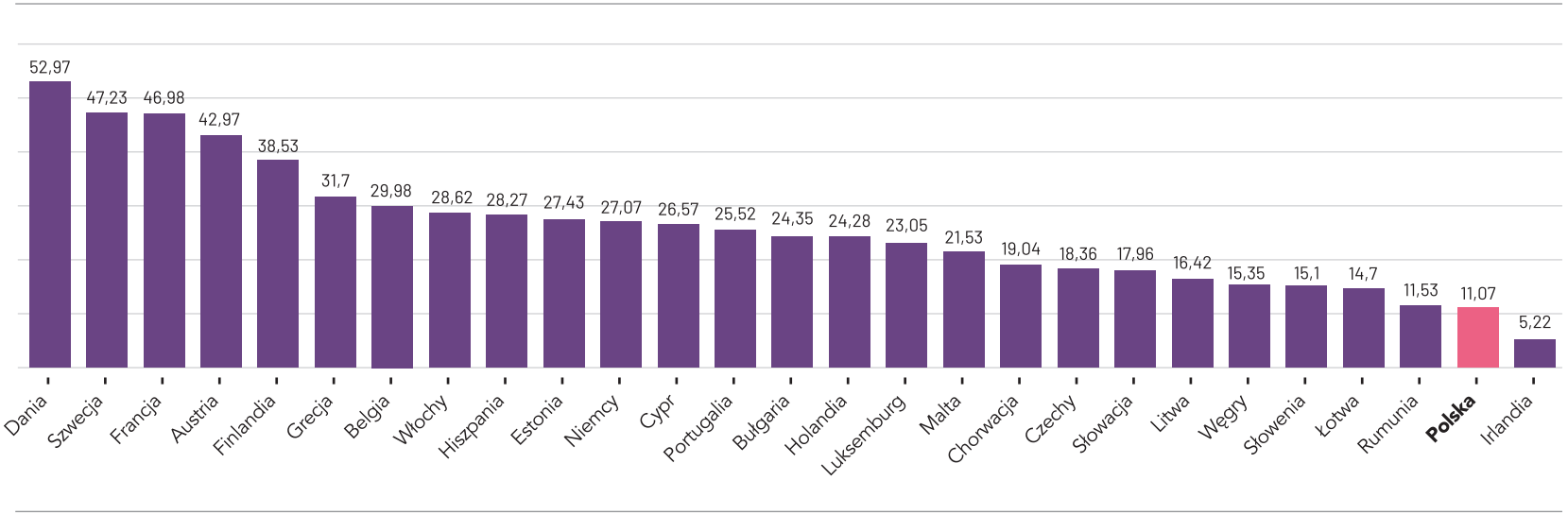

Mniejszy udział kredytowania przedsiębiorstw w UE w relacji do PKB odnotowywany jest jedynie w Irlandii (sztuczny efekt związany ze strukturą i poziomem PKB Irlandii).

Z poniższego wykresu opracowanego przez Zespół Badań a Analiz BP wynika, że udział kredytów udzielonych gospodarstwom domowym w relacji do PKB w krajach Unii Europejskiej widać znaczące różnice pomiędzy państwami, wynikające m.in. z poziomu rozwoju systemu finansowego, struktury rynku mieszkaniowego oraz skłonności do zadłużania się. Najwyższe poziomy zadłużenia gospodarstw domowych występują w krajach Europy Zachodniej i Północnej, takich jak Dania, Holandia czy Szwecja, gdzie dominują kredyty mieszkaniowe i rynki te są wspierane przez rozbudowane instrumenty finansowe oraz stabilne systemy prawne.

W przypadku Polski udział kredytów gospodarstw domowych w PKB jest istotnie niższy od średniej unijnej, co wskazuje na mniejszą skalę zadłużenia Polaków. Niższy poziom zadłużenia gospodarstw domowych w Polsce na tle UE sugeruje większy potencjał wzrostowy rynku kredytu hipotecznego i konsumpcyjnego w przyszłości, zwłaszcza w miarę poprawy sytuacji dochodowej gospodarstw domowych oraz rozwoju rynku mieszkaniowego.

Kredyty dla gospodarstw domowych w relacji do PKB – polski sektor bankowy i sektory bankowe z wybranych krajów Unii Europejskiej (%)

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: KNF, EBC (BSI)

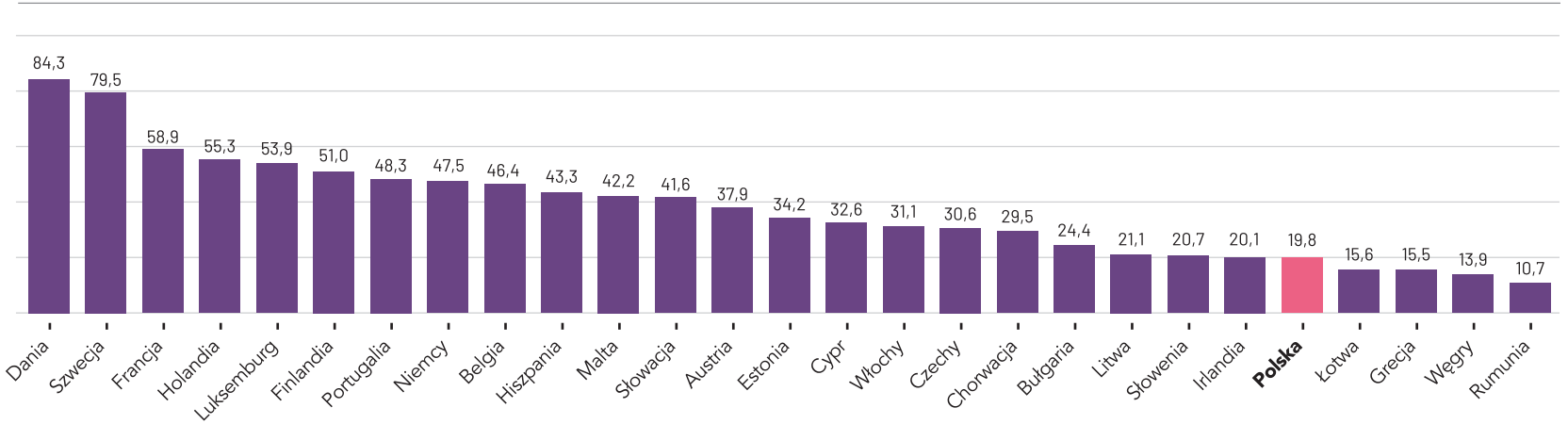

Polski sektor bankowy w relacji do PKB jest jednym z mniejszych w Europie. Aktywa banków działających w Polsce w relacji do PKB stanowią 93%. W ubiegłym roku było to 88,7%. Dla porównania we Francji to 423%. Warto zwrócić uwagę, że w ubiegłym roku było to 324%. Za nami jest Słowenia, Łotwa i Rumunia.

Aktywa w relacji do PKB – polski sektor bankowy i sektory bankowe z wybranych krajów Unii Europejskiej (%)

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: KNF, EBC (BSI)

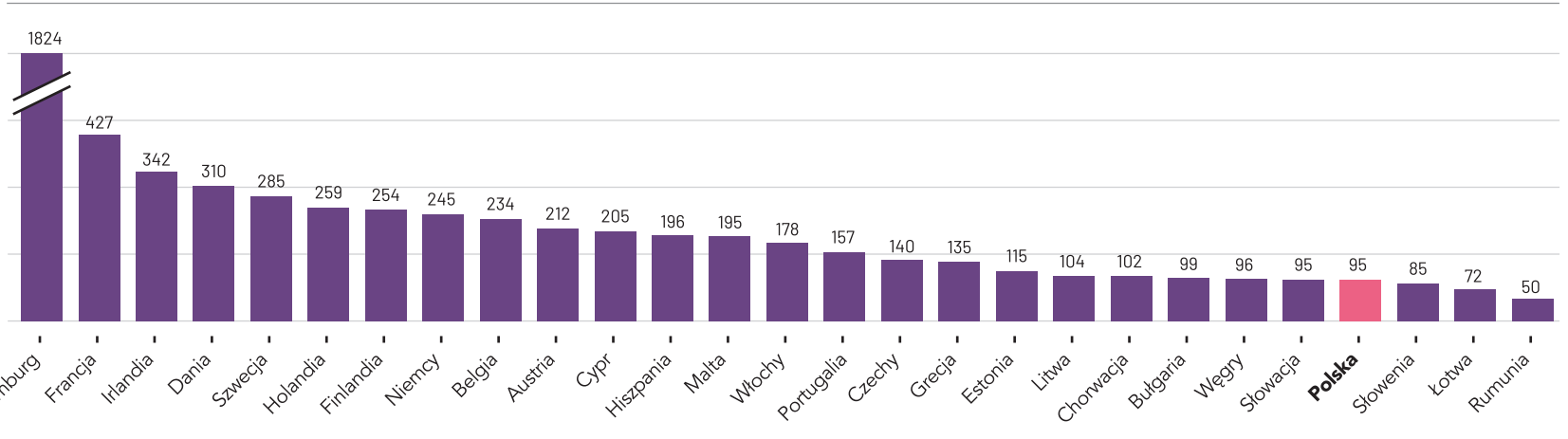

Również pod względem realnej wartości kapitałów własnych do PKB polski sektor bankowy pozostaje jednym z najmniejszych wśród europejskich sektorów bankowych i wynosi obecnie 7,93% podczas gdy w ubiegłym roku było to 7,4%

Kapitał własny w relacji do PKB – polski sektor bankowy i sektory bankowe z krajów strefy euro (%) II kw. 2025

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: KNF, EBC (BSI)

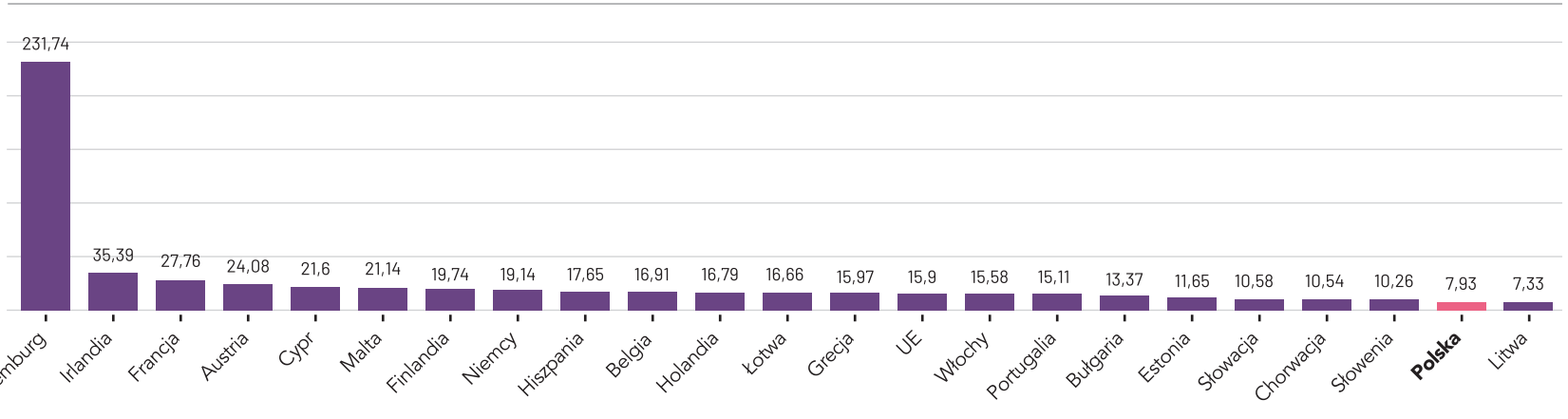

Warto podkreślić, że relatywnie niski wynik finansowy jest osiągany przy wyższych stopach procentowych niż w krajach strefy euro.

WF / PKB II kw. 2025

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: KNF, EBC (BSI)

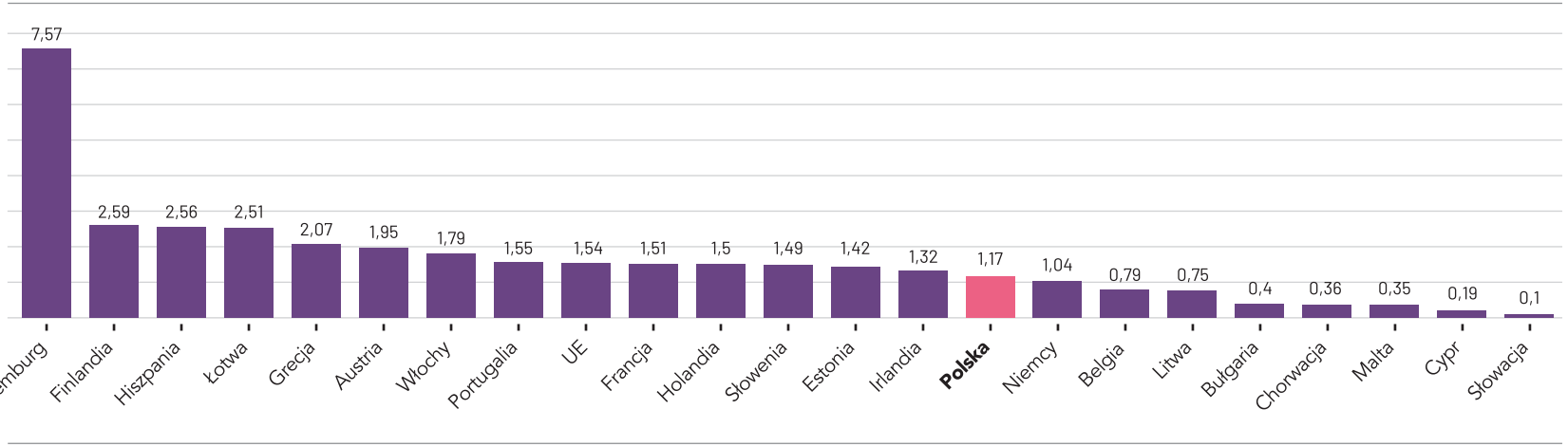

PRAWIE CO DRUGI POLAK JEST OBECNIE KREDYTO- LUB POŻYCZKOBIORCĄ

Z danych BIK wynika, że poziom ukredytowienia Polaków, rozumiany jako liczba osób posiadających zobowiązanie z tytułu zaciągniętego kredytu czy pożyczki w relacji do wszystkich dorosłych Polaków, wynosi obecnie 47,3%. Oznacza to, że prawie co drugi Polak jest obecnie kredyto- czy pożyczkobiorcą. W woj. mazowieckim mamy najwyższe średnie zadłużenie kredytobiorcy. Wynosi ono średnio 75 tys. 396 zł. Drugie w kolejności jest woj. pomorskie ze średnim zadłużeniem w wysokości 65 tys. 74 zł oraz dolnośląskie 63 tys. 481 zł. Najmniej zadłużeni są mieszkańcy woj. podkarpackiego (36 tys. 834 zł) oraz lubelskiego (44 tys. 156 zł) śląskiego 44 tys. 956 zł). Najlepiej kredyty spłacają mieszkańcy południowo-wschodniej Polski, najgorzej zaś północno-zachodniej części kraju. Ze wszystkich województw najrzetelniejsi są mieszkańcy podkarpackiego – tylko 4,7% kredytobiorców ma opóźnienia powyżej 90 dni, zaś najmniej rzetelni są mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego (8,1%) oraz lubuskiego (7,7%).

Średnie zadłużenie kredytobiorcy
Źródło: BIK, październik 2025

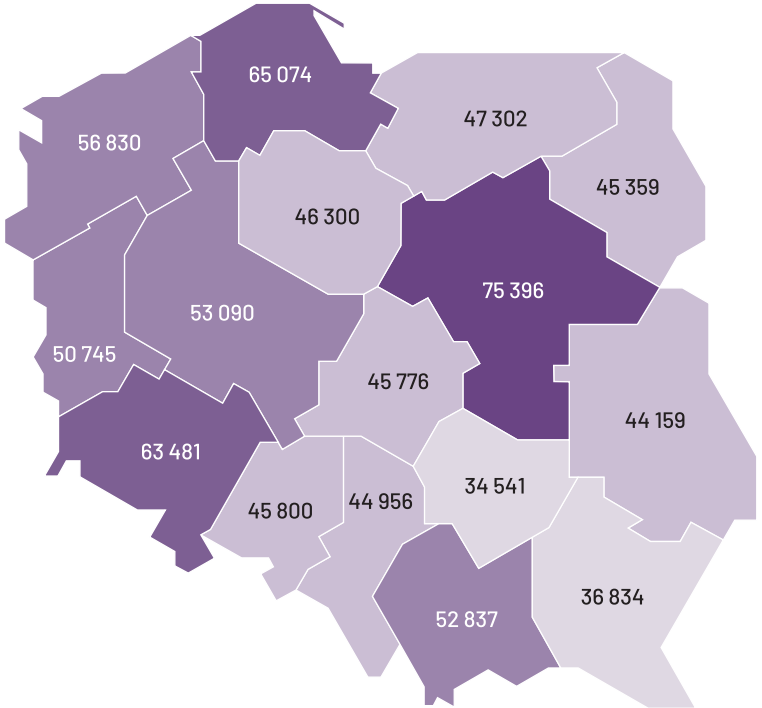

We wrześniu 2025 r., w porównaniu do września 2024 r., w ujęciu liczbowym banki i SKOK-i udzieliły więcej kredytów mieszkaniowych (+52,4%) oraz gotówkowych (+18,8%). Natomiast mniej udzieliły kredytów ratalnych (-8,9%) oraz wydały kart kredytowych (-0,6%). W ujęciu wartościowym banki i SKOK-i przyznały wyższą wartość trzech głównych rodzajów kredytów: mieszkaniowych (+62,8%), gotówkowych (+21,3%), jak i kart kredytowych (+5,1%). Ujemną dynamikę w ujęciu wartościowym odnotowały kredyty ratalne (-0,6%).

W okresie styczeń – wrzesień 2025 r. w porównaniu do analogicznego okresu 2024 r. banki i SKOK-i udzieliły więcej kredytów gotówkowych (+21,2%) oraz mieszkaniowych (+7,6%). Pozostałe dwa produkty kredytowe odnotowały ujemne dynamiki, odpowiednio: kredyty ratalne (-20,0%) oraz karty kredytowe (-2,6%). W ujęciu wartościowym większa wartość akcji kredytowej dotyczyła kredytów gotówkowych (+30,0%), mieszkaniowych (+13,6%) oraz przyznanych limitów w kartach kredytowych (+7,2%). Spadki odnotowały kredyty ratalne (-7,1%).

Wartość i liczba udzielonych kredytów
Źródło: BIK, październik 2025

Wyszczególnienie	Liczba (tys. szt.)		Wartość (mld zł)	
	09.2025	01 - 09.2025 (narastająco od początku roku)	09.2025	01 - 09.2025 (narastająco od początku roku)
Kredyty ratalne	935,3	8 057,0	2,015	17,703
Kredyty gotówkowe	384,9	3 425,7	10,154	90,154
Kredyty miszkaniowe	23,8	172,2	10,673	75,914
Karty kredytowe	50,1	466,4	0,560	5,012

Dynamika udzielonych kredytów
Źródło: BIK, październik 2025

Wyszczególnienie	Ujęcie liczbowe			Ujęcie wartościowe		
	09.2025 / 09.2024 (miesiąc do miesiąca roku poprzedniego)	09.2025 / 08.2024 (miesiąc do miesiąca poprzedniego)	01-09.2025 / 01-09.2024 (narastająco od początku roku)	09.2025 / 09.2024 (miesiąc do miesiąca roku poprzedniego)	09.2025 / 08.2024 (miesiąc do miesiąca poprzedniego)	01-09.2025 / 01-09.2024 (narastająco od początku roku)
Kredyty ratalne	-8,9%	-3,1%	-20,0%	-0,6%	-0,7%	-7,1%
Kredyty gotówkowe	+18,8%	-1,2%	+21,2%	+21,3%	+2,6%	+30,0%
Kredyty miszkaniowe	+52,4%	+22,2%	+7,6%	+62,8%	+20,0%	+13,6%
Karty kredytowe	-0,6%	+3,6%	-2,6%	+5,1%	+9,2%	+7,2%

KREDYTY KONSUMPCYJNE

Z raportu NBP wynika, że w III kwartale 2025 r. banki po raz kolejny poluzowały kryteria udzielania kredytów konsumpcyjnych. Jednocześnie banki złagodziły większość warunków kredytowania, w tym szczególnie zmniejszyły marżę kredytową dla kredytów normalnych i obarczonych większym ryzykiem, wydłużyły maksymalny okres kredytowania i zwiększyły maksymalną kwotę kredytu. Niektóre banki podniosły natomiast wymagania co do zabezpieczenia kredytu. W opinii banków do złagodzenia polityki kredytowej przyczyniły się głównie: wzrost presji konkurencyjnej (przede wszystkim ze strony innych banków) oraz obniżenie stopy referencyjnej NBP. Wśród innych nieuwzględnionych w ankiecie przyczyn zmian polityki kredytowej banki podawały m.in.: zmianę strategii banku i dostosowanie polityki kredytowej do sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju oraz do rozwiązań stosowanych przez inne banki.

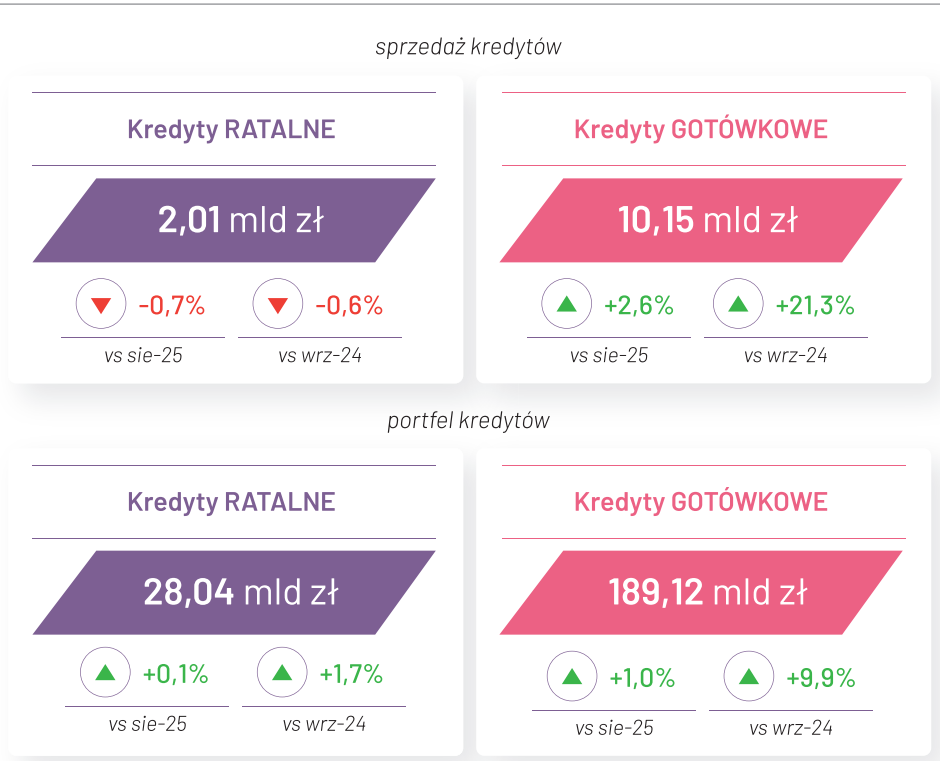

Źródło: BIK, październik 2025

W IV kwartale 2025 r. banki ponownie zamierzają łagodzić kryteria udzielania kredytów konsumpcyjnych i oczekują dalszego wzrostu popytu.

Biorąc pod uwagę dynamikę akcji kredytowej w Polsce warto również zwrócić uwagę na wyniki badania „Monitora Bankowego" realizowanego na zlecenie Związku Banków Polskich w październiku 2025 r. Przedstawiciele ponad 120 placówek bankowych odpowiadali na pytania dotyczące kondycji i możliwości rozwojowych sektora.

W 2025 r. kluczowe cele, na które Polacy zaciągają kredyty konsumenckie, to z wyraźną przewagą: remont domu lub mieszkania, ze wskazaniem 83%. W ubiegły roku respondenci wskazali podobnie (84%) . Na dalszych pozycjach z odsetkiem wskazań oscylującym około 50% wskazano: zakup samochodu, spłatę innych zobowiązań, bieżące potrzeby oraz wyposażenie mieszkania. Jednak trzecia wskazała zakup sprzętu AGD/RTV, jedna piąta finasowanie wakacji, a co dziesiąte wskazanie to potrzeby związane ze zdrowiem, szkoleniami, czy też prezentami. Co ciekawe w porównaniu z ubiegłym rokiem spadły wskazania dotyczące zakupu samochodu lub innego środka transportu. Mniej Polaków zachiągnie w tym roku kredyty na zakup prezentów świątecznych. W ubiegłym roku było to 19%, w tym roku 10%. Zdecydowanie więcej zainwestuje pożyczone pieniądze w studia/kursy/szkolenia (10% vs 3%) oraz potrzeby związane ze zdrowiem (10% vs 6%)

Na jakie cele w Pana/Pani ocenie klienci banków najczęściej zaciągają kredyty konsumenckie?
Źródło: Badanie Minds&Roses na zlecenie ZBP, październik 2024 r. vs październik 2025 r.

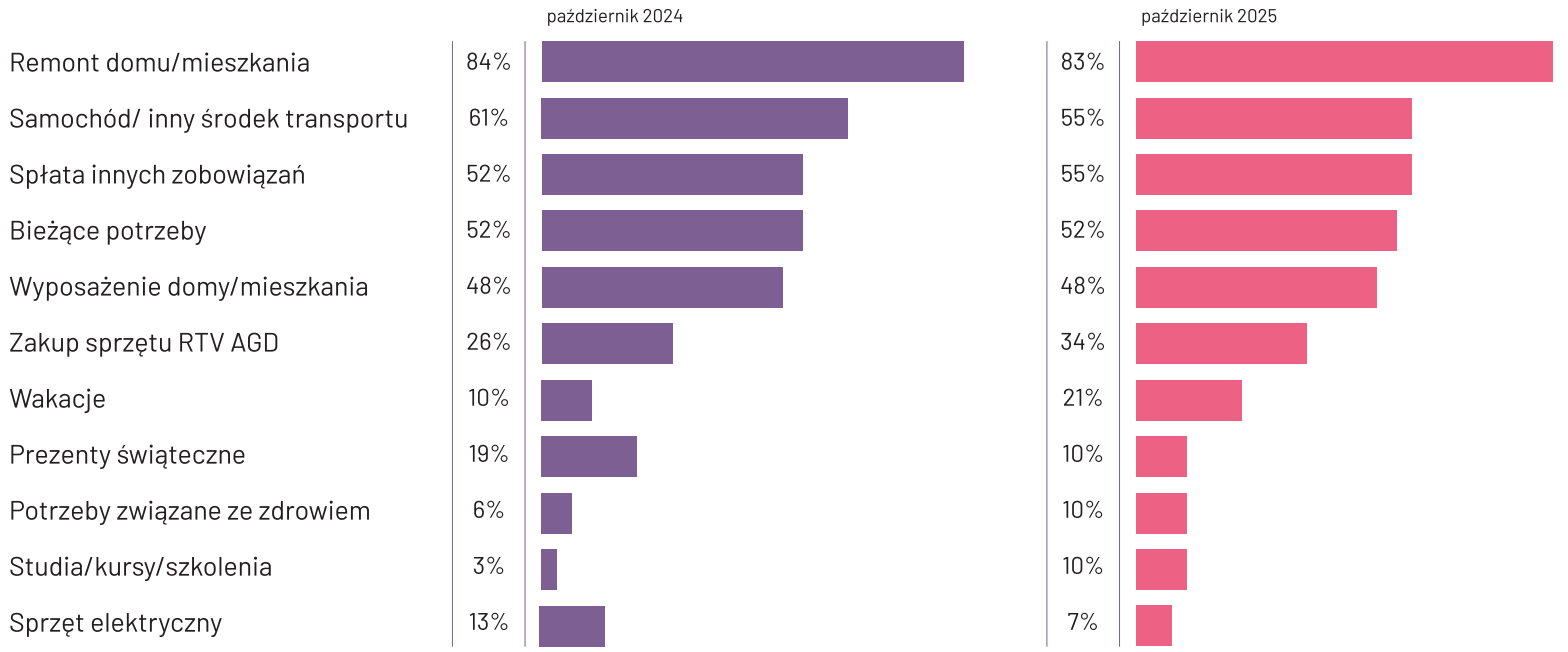

Istotnego wzrostu zainteresowania kredytami konsumenckimi ankietowani bankowcy spodziewają się przede wszystkim po dalszych obniżkach stóp procentowych (76%). W ubiegłym roku zapytaliśmy bankowców czy spodziewają się wzrostu zainteresowania kredytami konsumenckimi po rozpoczęciu cyklu obniżek stóp procentowych. Wówczas wskazało je 61% respondentów. 55 respondentów wskazało, że w okresie przedświątecznym można spodziewać się wzrostu zainteresowania kredytami konsumenckimi. W ubiegłym roku było to 48 %. Ważnym czynnikiem okazuje się także wzrost poczucia bezpieczeństwa i związana z tym zmiana postawy społecznej wobec korzystania z kredytów. W ten sam nurt wpisuje się wygaszenie konfliktu na Ukrainie, a także poprawa sytuacji gospodarczej kraju.

Kiedy Pana/Pani zdaniem można spodziewać się istotnego wzrostu zainteresowania kredytami konsumenckimi?
Źródło: Badanie Minds&Roses na zlecenie ZBP, październik 2024 r. vs październik 2025 r.

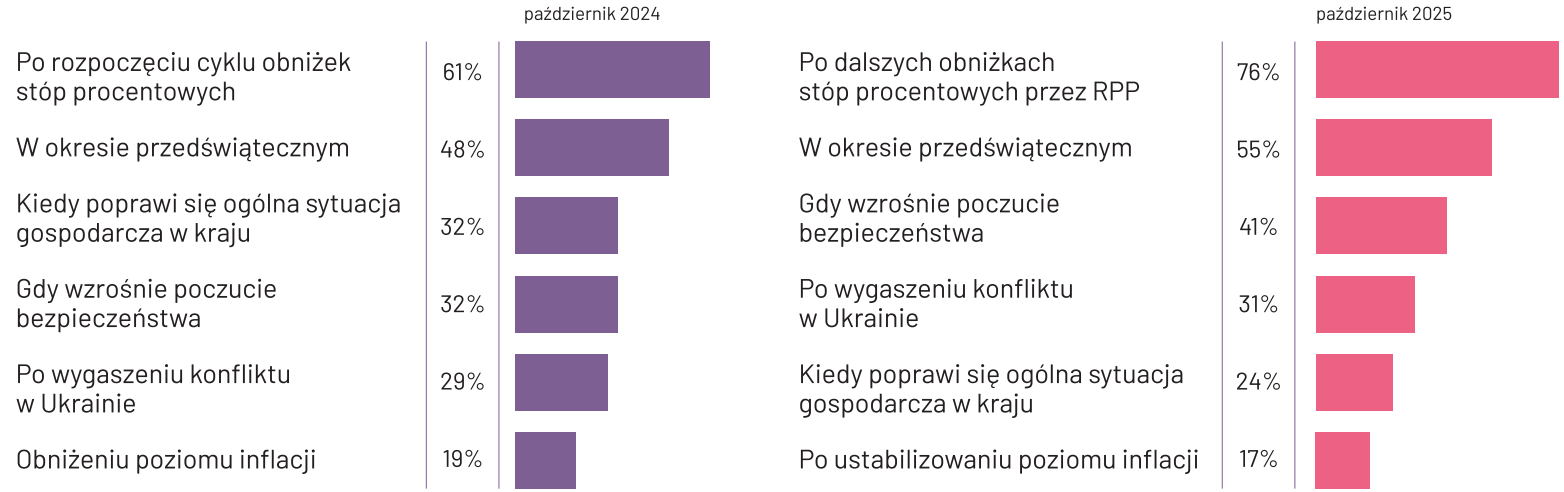

Rada Polityki Pieniężnej rozpoczęła cykl obniżek stóp procentowych, czy w związku z tym wzrosło zainteresowanie kredytami konsumenckimi?
Źródło: Badanie Minds&Roses na zlecenie ZBP, październik 2025 r.

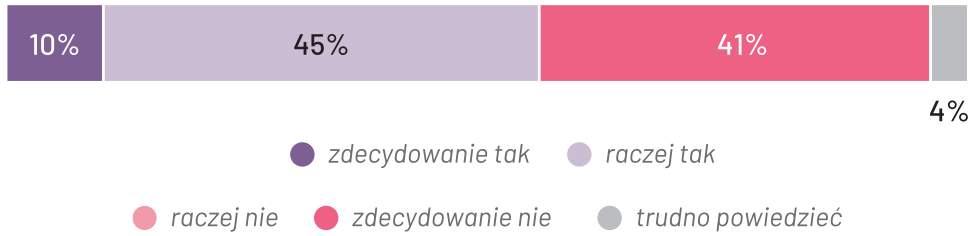

Rada Polityki Pieniężnej rozpoczęła cykl obniżek stóp procentowych. W efekcie ponad połowa badanych (55 proc.) zauważyła wzrost zainteresowanie kredytami konsumenckimi. Przeciwnego zdania było 4 proc. badanych.

Z danych BIK wynika, że we wrześniu 2025 r. akcja kredytowa w kredytach gotówkowych nadal istotnie rosła. W ujęciu liczbowym wzrost r/r wyniósł 18,8%, a w wartościowym 21,3%. Średnia wartość kredytu gotówkowego wyniosła prawie 26,4 tys. zł co oznacza wzrost o 2,1% w stosunku do września 2024 r. W ciągu pierwszych 9 miesięcy br. wartość udzielonych kredytów ratalnych spadła o 7,1% r/r, i jest to jedyny z czterech produktów kredytowych, który odnotował w tym okresie ujemną dynamikę. Średnia kwota kredytu ratalnego udzielonego we wrześniu 2025 r. wyniosła 2 154 zł, co stanowi wzrost o 9,2% w porównaniu do września 2024 r.

Podobne wnioski płyną z raportu NBP „Sytuacja na rynku kredytowym". W III kwartale 2025 r. banki po raz kolejny odczuły wzrost popytu na kredyty konsumpcyjne. W opinii ankietowanych banków większe zainteresowanie kredytami konsumpcyjnymi wynikało m.in. ze złagodzenia warunków udzielania kredytów konsumpcyjnych i wzrostu zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku. Do innych nieobjętych ankietą przyczyn zmian popytu banki zaliczyły m.in. obniżenie stopy referencyjnej NBP i wzrost liczby klientów bankowości detalicznej.

Z danych GUS wynika, że p październiku 2025 r. odnotowano pogorszenie nastrojów konsumenckich (w stosunku do poprzedniego miesiąca), dotyczących zarówno obecnej, jak i przyszłej sytuacji. Bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej (BWUK), syntetycznie opisujący obecne tendencje konsumpcji indywidualnej, wyniósł minus 10,9 i był o 2,6 p. proc. niższy w stosunku do poprzedniego miesiąca.

Jak prawdopodobne jest, że w ciągu najbliższych 12 miesięcy zakupi Pan/Pani samochód?
Źródło: GUS, wskaźniki koniunktury konsumenckiej, październik 2025

	2022 VII	2023 VII	2024 X	2025 X
bardzo prawdopodobne	1,24	1,42	2,17	1,86
dość prawdopodobne	2,35	7,00	5,37	4,31
nieprawdopodobne	28,39	27,81	25,75	32,23
zupełnie nieprawdopodobne	63,93	58,45	59,57	55,84
nie wiem	4,09	5,32	7,14	5,76

Biorąc pod uwagę ogólną sytuację ekonomiczną kraju, czy uważa Pan/Pani, że obecnie jest odpowiedni czas dla ludzi do dokonywania ważnych zakupów (np. mebli, sprzętu elektrycznego, elektrotechnicznego, itp.)?

Źródło: GUS, wskaźniki koniunktury konsumenckiej, październik 2025

	2022 IX	2023 IX	2024 X	2025 X
tak, teraz jest odpowiedni czas	10,79	13,48	16,40	19,67
to nie jest ani odpowiedni ani nieodpowiedni czas	33,71	38,27	40,39	44,68
nie, to nie jest odpowiedni czas	47,48	37,45	30,31	24,62
nie wiem	8,02	10,80	12,89	11,04

Analizując kredyty konsumpcyjne warto zwrócić uwagę na płatności odroczone (BNPL – Buy Now Pay Later), które są traktowane jako forma kredytu konsumenckiego przez BIK, a dane o ich wykorzystaniu i spłacie są raportowane do BIK. Są one szybko rozwijającym się segmentem finansowania konsumenckiego. W pierwszym półroczu 2025 r. wartość nowo udzielonych płatności odroczonych (BNPL) wyniosła 6,3 mld zł. Największy udział w rynku mają instytucje pożyczkowe (52%), podczas gdy banki odpowiadają za 27%, a 21% klientów korzysta z obu dostawców tego typu usług. Aż 74,1% transakcji spłacanych jest w okresie bezodsetkowym, a 25,9% rozkładanych na raty. Z BNPL aktywnie korzysta 1,48 mln osób, a łącznie z tej formy finansowania skorzystało już 2,86 mln klientów, realizując 130 mln transakcji. Coraz częściej płatności odroczone wykorzystywane są przy większych zakupach. W I pierwszym półroczu 2025 r. najszybszy wzrost odnotowano w transakcjach powyżej 1 tys. zł. Choć liczbowo stanowiły one jedynie 1,7% wszystkich operacji, to odpowiadają one aż za 15,7% całkowitej wartości co pokazuje ich rosnące znaczenie w strukturze rynku. Płatności odroczone pełnią również ważną funkcję społeczną, wprowadzają młodych ludzi do świata finansów i kredytów. Aż 55% użytkowników BNPL będących nowymi klientami na rynku kredytowym to osoby poniżej 24. roku życia, zatem ta forma płatności odroczonych często stanowi pierwszy krok w budowaniu historii kredytowej. Aż 10,6% klientów BNPL to osoby wcześniej nieobecne na rynku kredytowym.

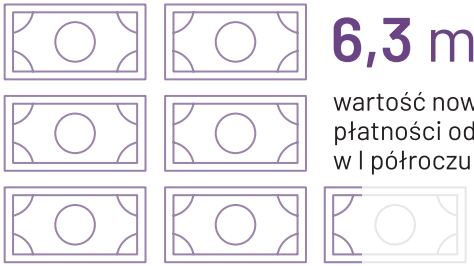

6,3 mld zł

wartość nowo udzielonych płatności odroczonych (BNPL) w I półroczu 2025 r.

2,86 mln

klientów skorzystało z 130 mln transakcji BNPL

Źródło: BIK, czerwiec 2025 r.

Źródło: BIK, czerwiec 2025 r. dane za I półrocze 2025 r.; czerwiec 2025 r.

W BNPL dominują firmy pożyczkowe
1,48 mln klientów z aktywnym BNPL

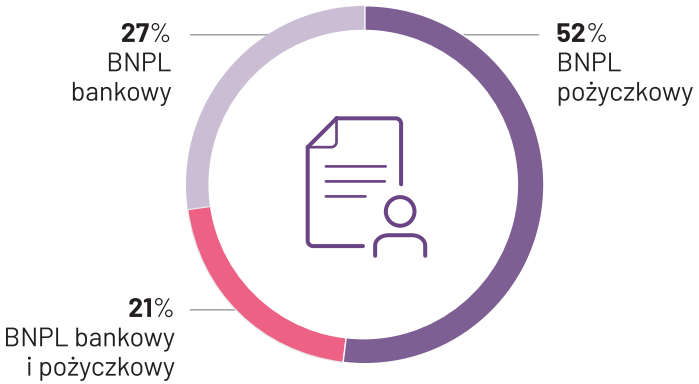

Transakcje BNPL
z ostatnich 12 miesięcy

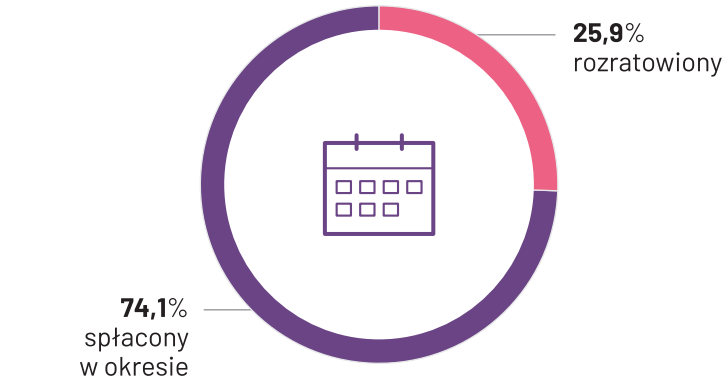

KREDYTY MIESZKANIOWE

W III kwartale 2025 r. banki nie zmieniały zauważalnie kryteriów udzielania kredytów mieszkaniowych. Do czynników motywujących banki do łagodzenia polityki kredytowej respondenci zaliczyli przede wszystkim wzrost presji konkurencyjnej, głównie ze strony innych banków uniwersalnych, a także decyzje NBP w zakresie polityki pieniężnej, prognozy sytuacji na rynku mieszkaniowym i spadek popytu na kredyty mieszkaniowe. Do innych, nieobjętych ankietą przyczyn zmian polityki kredytowej banki zaliczyły m.in. perspektywy rozwoju rynku mieszkaniowego.

Źródło: BIK, październik 2025 r.

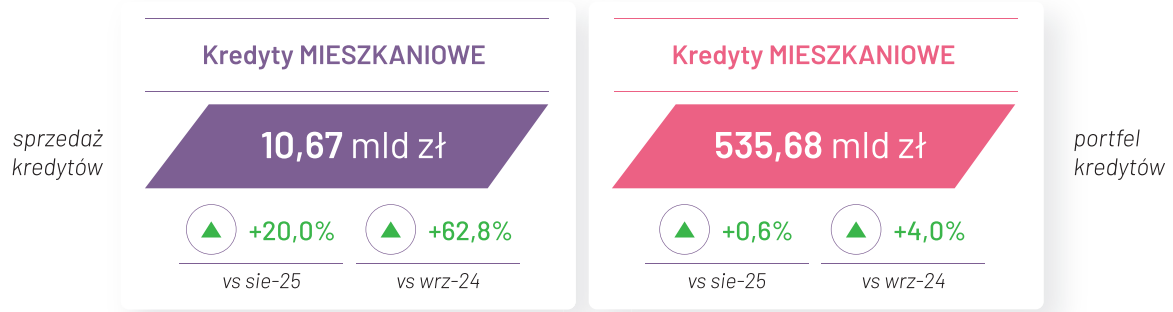

Z danych BIK wynika, że we wrześniu 2025 r. banki udzieliły o 52,4% więcej kredytów mieszkaniowych w porównaniu do września 2024 r. i również więcej o 22,2% w porównaniu do sierpnia br. Wzrost przyznanej wartości kredytów mieszkaniowych wyniósł 62,8% r/r, a w porównaniu do poprzedniego miesiąca nastąpił wzrost o 20,0%. Głównym powodem wysokiej aktywności w tym segmencie jest rosnąca zdolność kredytowa, spowodowana obniżkami stóp procentowych i nadal realnie rosnącym dochodom kredytobiorców. We wrześniu br. średnia kwota kredytu mieszkaniowego wyniosła 448,91 tys. zł i była o 6,8% wyższa niż przed rokiem.

Także z raportu NBP wynika, że w III kwartale 2025 r., podobnie jak w poprzedniej edycji zdecydowana większość banków odnotowała wzrost popytu na kredyty mieszkaniowe. W opinii ankietowanych instytucji wzrost zainteresowania kredytami mieszkaniowymi wynikał głównie z prognoz sytuacji na rynku mieszkaniowym i złagodzenia w poprzednich kwartałach warunków udzielania kredytów. Jako nieuwzględnione w ankiecie czynniki zwiększające popyt banki wymieniały m.in.: obniżenie stopy referencyjnej NBP i wprowadzenie do oferty kredytów hipotecznych ze zmiennym oprocentowaniem.

Kredyty mieszkaniowe
Źródło: BIK, październik 2025 r.

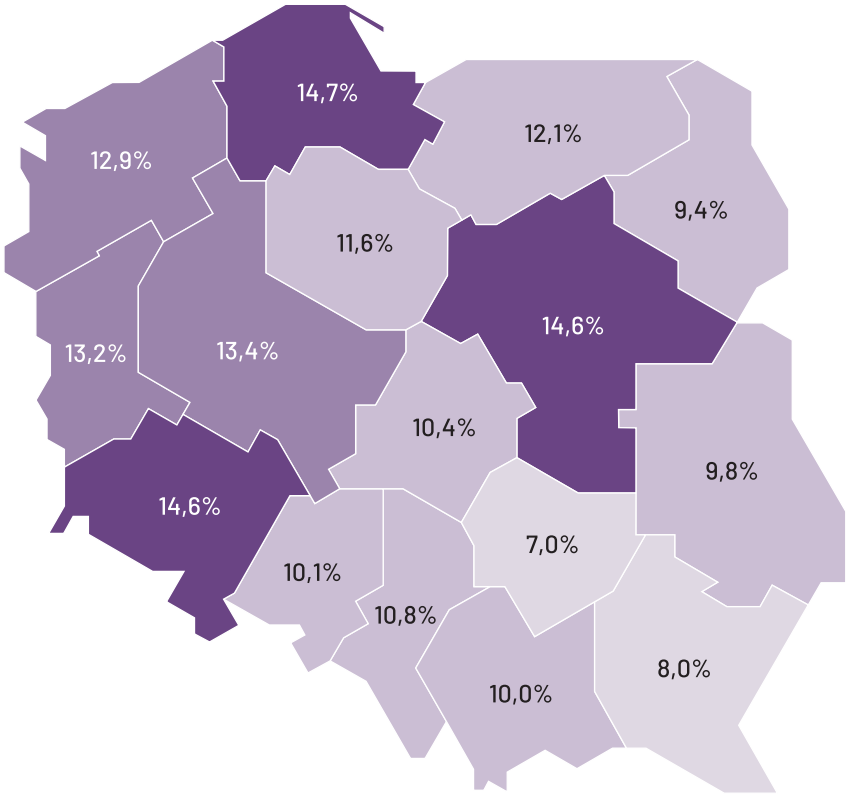

W IV kwartale 2025 r. banki zamierzają łagodzić kryteria udzielania kredytów mieszkaniowych i oczekują dalszego wzrostu popytu na te kredyty.

Kredyty mieszkaniowe
Źródło: Badanie Minds&Roses, Monitor Bankowy, październik 2025 r.

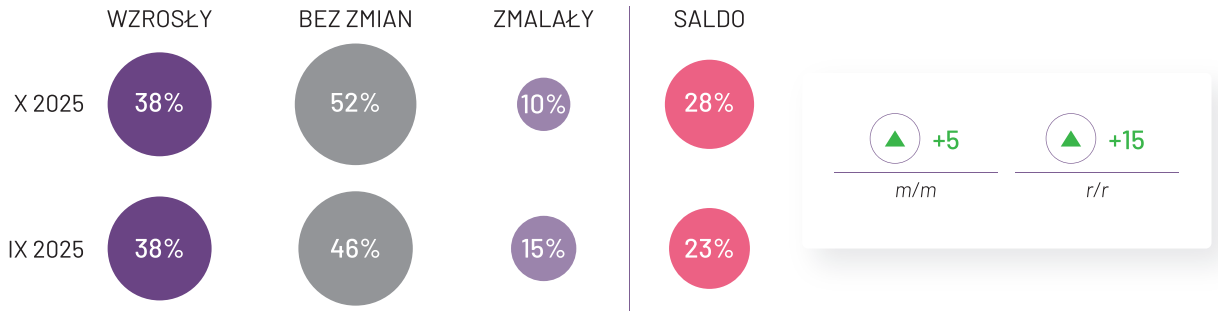

W II kwartale banki w Polsce udzieliły 55 tys. 519 kredytów mieszkaniowych o łącznej wartości ponad 24 mld zł. Znacząco wzrosła również wartość nowego kredytu hipotecznego, która na koniec czerwca wyniosła 443 tys. zł. Z najnowszych danych za III kwartał 2025 r. wynika, że średnia wartość kredytu w III kwartale 2025 r. wzrosła do 450 tys. 411 zł.

Średnia wartość nowo udzielonego kredytu hipotecznego
Źródło: Raport AMRON SARFiN 2021, 2022 i 2023 2024 i 2025 rok

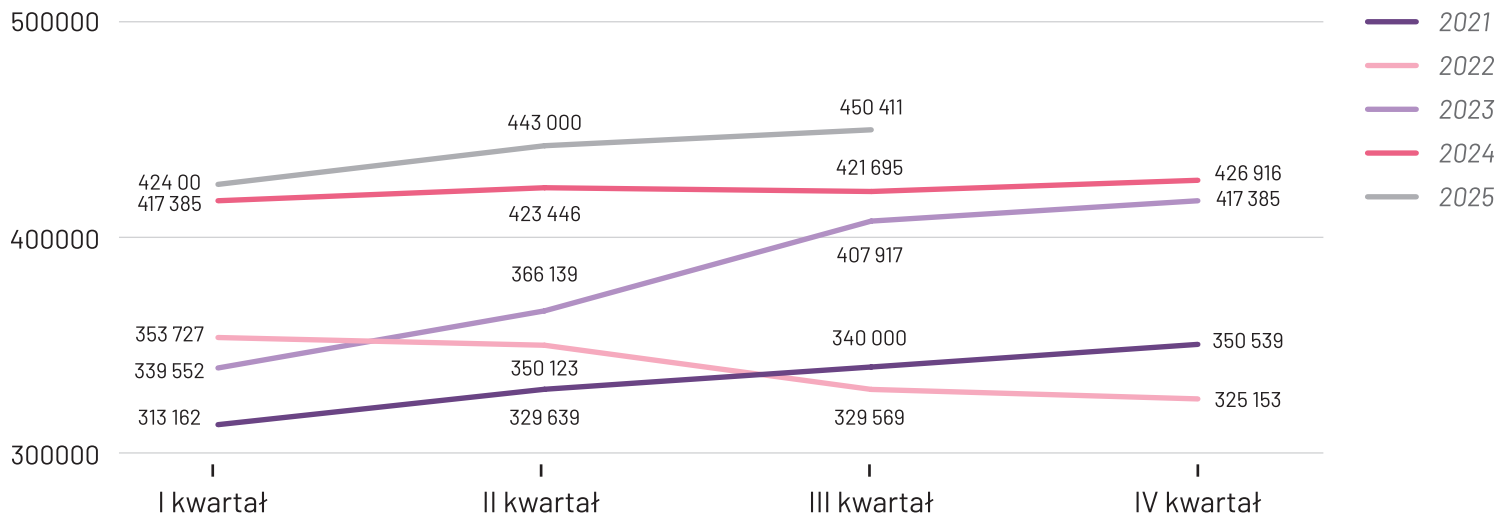

Dynamika cen transakcyjnych mieszkań w największych miastach Polski średnie ceny transakcyjne 1m2 mieszkania (w zł) III kw. 2025
Źródło: AMRON SARFiN

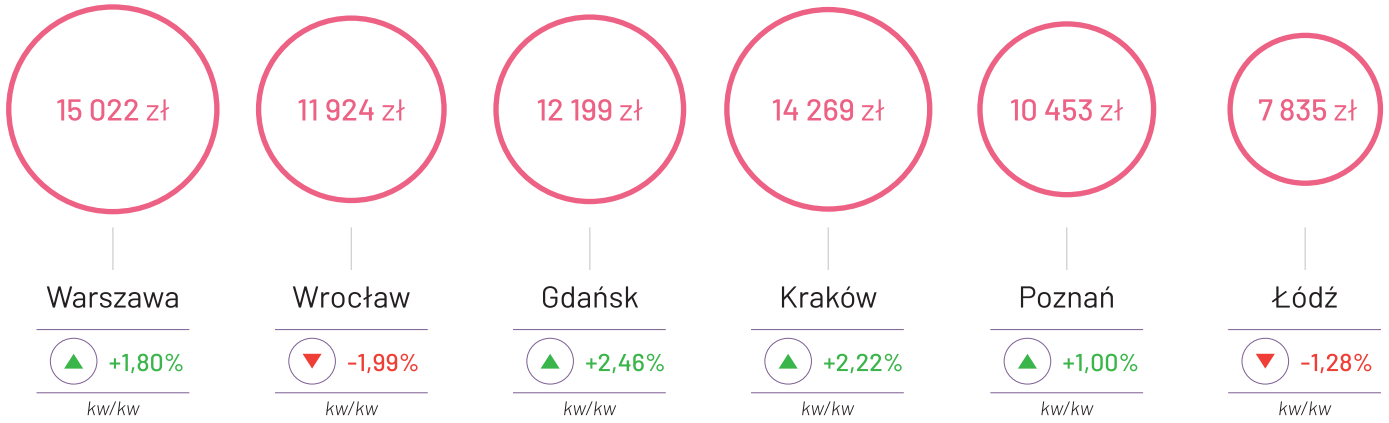

Realna wielkość portfeli kredytów mieszkaniowych plasuje Polskę na 24 miejscu na 27 państw UE. W kredyty mieszkaniowe w relacji do PKB wynoszą 12,6%. Za nami jest Grecja (10,2%), Węgry (7,5%) oraz Rumunia (6,1%). Pierwsze miejsce zajmuje Dania w 78% udziale kredytów mieszkaniowych w relacji do PKB.

Kredyty mieszkaniowe w relacji do PKB – polski sektor bankowy i sektory bankowe krajów Unii Europejskiej (%) dane za III kw 2025 r.

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: KNF, EBC (BSI)

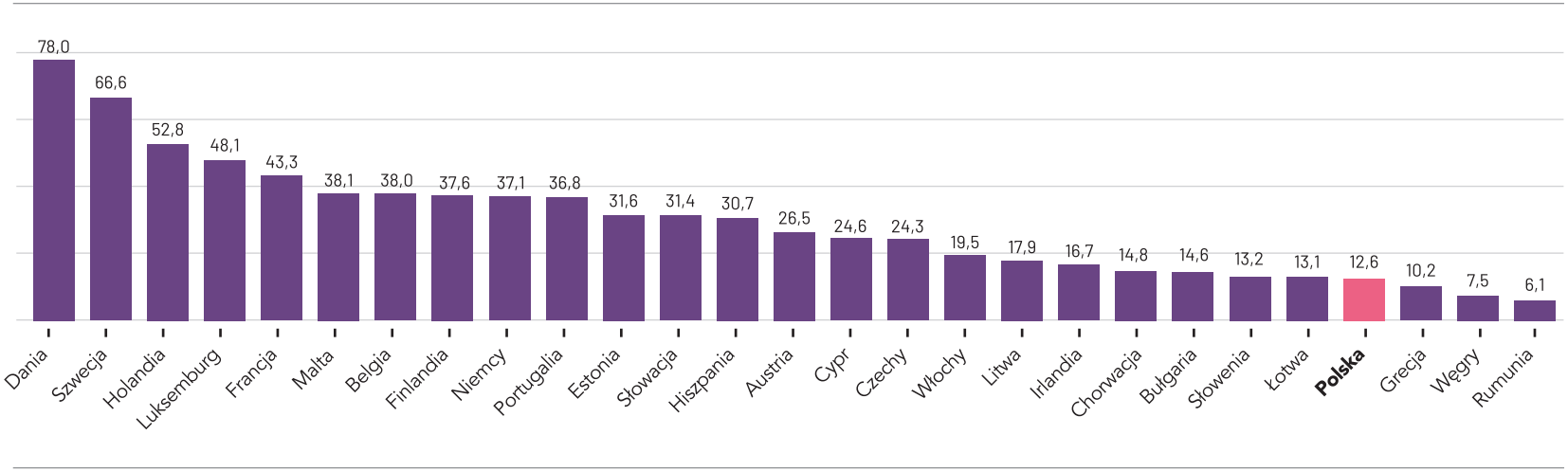

JAKOŚĆ PORTFELA KREDYTOWEGO

Mierzony i analizowany przez BIK w miesięcznym cyklu poziom ryzyka kredytowego portfela kredytów konsumpcyjnych (gotówkowych i ratalnych) w oparciu o odpowiednie Indeksy Jakości, pełni funkcję systemu wczesnego ostrzegania. Jakość portfela kredytów ratalnych od dłuższego czasu utrzymuje się na stabilnym poziomie ryzyka, co regularnie potwierdzają wyniki Indeksu Jakości.

Pogorszenie się wrześniowych odczytów wszystkich Indeksów jakości kredytów bankowych w ujęciu miesiąc do miesiąca, i polepszenie w ujęciu rok do roku dwóch: mieszkaniowego i gotówkowego świadczy o stabilnym poziomie ryzyka kredytowego.
Wrześniowy odczyt Indeksów jakości wyniósł: dla kredytów gotówkowych 3,86%, kart kredytowych 3,84%, kredytów ratalnych 1,3%, zaś kredytów mieszkaniowych 0,67%. Najwyższym poziomem ryzyka kredytowego charakteryzują się więc nadal kredyty gotówkowe i karty kredytowe, a najniższym kredyty mieszkaniowe. We wrześniu 2025 r. w porównaniu do września 2024 r. poprawiły się (spadły) odczyty wartości dwóch Indeksów: kredytów mieszkaniowych o (-0,18), kredytów gotówkowych o (-0,13). Pogorszyły się (wzrosły) odczyty pozostałych dwóch Indeksów: kart kredytowych o (+0,63) i kredytów ratalnych o (+0,02).

W ujęciu miesięcznym: wrzesień 2025 r. do sierpnia 2025 r. pogorszyła się (wzrosła) wartość Indeksu jakości wszystkich czterech produktów: kart kredytowych (+0,26), kredytów gotówkowych (+0,06), kredytów ratalnych (+0,05) oraz kredytów mieszkaniowych (+0,02). Pomimo pogorszenia odczytów Indeksów nadal wszystkie cztery indeksy pokazują bezpieczny poziom ryzyka portfela kredytów udzielanych gospodarstwom domowym. Jednak konieczna jest stała obserwacja wartości poszczególnych Indeksów, aby wcześniej zidentyfikować sygnały o istotnym pogorszeniu jakości portfela.

Indeks Kondycji Kredytów BIK, oparty na szczegółowych danych z bazy BIK, wyliczany jest z podziałem kredytów konsumpcyjnych na cztery klasy według terminowości spłat. Średni ważony udział kredytów, które przeszły do wyższej klasy przeterminowania, w stosunku do wszystkich kredytów regulowanych w terminie lub przechodzących na wyższy poziom opóźnień, wskazuje ogólny poziom ryzyka kredytowego.

POLSKA	ŚREDNIA UE-27
3,88%	1,91%

Polska ma najwyższy udział NPL wśród wymienionych krajów UE. **Zajmuje 1 wśród 27 krajów UE**

NPL, czyli kredyty, których spłata jest opóźniona lub istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie zostaną one spłacone. Kredyty te są bardzo istotne z punktu widzenia banków, ponieważ wysoki wskaźnik tych kredytów obniża rentowność banków i może spowalniać wzrost gospodarczy. Polska znacząco odstaje od średniej UE-27. To sugeruje, że portfel kredytowy w Polsce ma relatywnie wyższe wskaźniki problematycznych kredytów. Kraje z najniższym NPL (np. Litwa, Luksemburg, Irlandia, Szwecja, Czechy) mają lepszą jakość portfela.

W porównaniu do poprzedniego kwartału (Q4 2024) poziom NPL w Polsce wzrósł jedynie symbolicznie o 0,01 p.p., co wskazuje na krótkookresową stabilizację. Natomiast w relacji do Q1 2024 zanotowano wyraźny spadek wskaźnika o 0,17 p.p., co potwierdza poprawę jakości portfela rok do roku.

Dla porównania, średnia UE-27 kw/kw nieznacznie spadła o 0,01 p.p., natomiast r/r odnotowała redukcję na poziomie 0,16 p.p.. Oznacza to, że dynamika poprawy w Polsce jest zbliżona do trendu unijnego, choć poziom wyjściowy wciąż pozostaje zdecydowanie wyższy niż średnia UE.

NPL's I kw. 2025 r.
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP

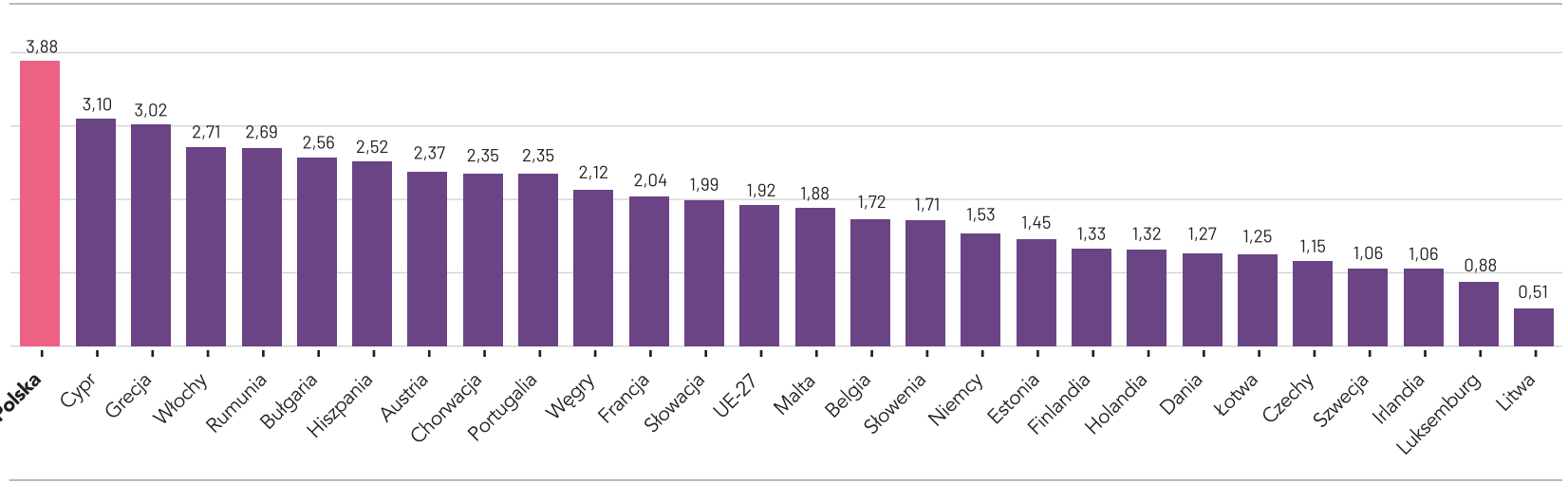

NPL's I kw. 2025 r.
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP

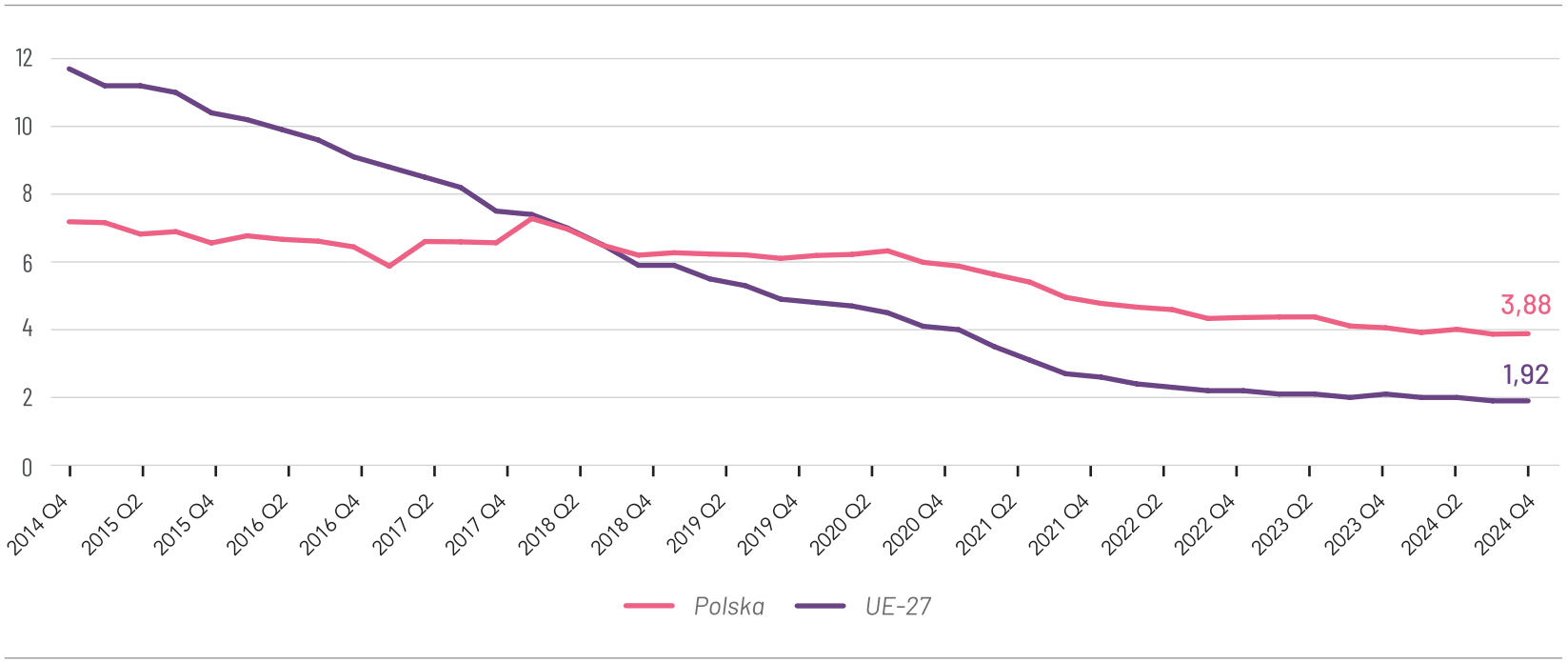

5. OSZCZĘDNOŚCI

Zgodnie z danymi Komisji Nadzoru Finansowego gospodarstwa domowe największą część swoich oszczędności utrzymują w postaci depozytów złotowych i walutowych. Oszczędności stanowią potencjalne źródło inwestycji i wzrostu ekonomicznego. Dla sektora bankowego szczególnie ważna jest relacja kredytów do depozytów. Wskaźnik ten pomaga ocenić stabilność źródeł finansowania banków.

Z danych Komisji Nadzoru Finansowego wynika, że relacja kredytów do depozytów – zgodnie z danymi na sierpnia br. – spadła do 60,1% (+0,4 pkt proc. m/m oraz -1,3 pkt proc. r/r). Wartość depozytów sektora niefinansowego w sierpniu 2025 r. zwiększyła się o 8,2 mld zł do 2 026,5 mld zł (wzrost o +8,2% r/r). Wartość dominujących w strukturze depozytów gospodarstw domowych (70,1% całości depozytów) wzrosła o 7,1 mld zł (+0,5% m/m i 7,5% r/r).

Depozyty sektora niefinansowego; sierpień 2025 r. (mld zł)
Źródło: KNF, sierpień 2025 r.

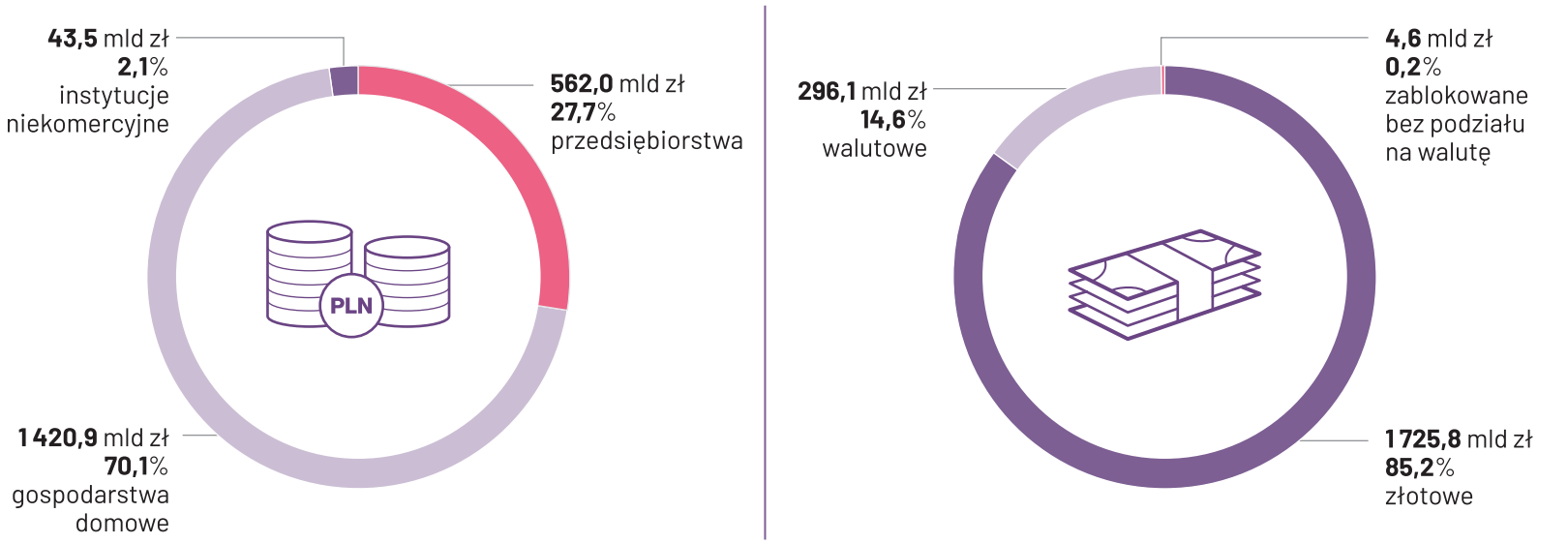

Łączna wartość depozytów gospodarstw domowych (mld zł) i dynamika zmian rok do roku (%)
Źródło: KNF, sierpień 2025 r.

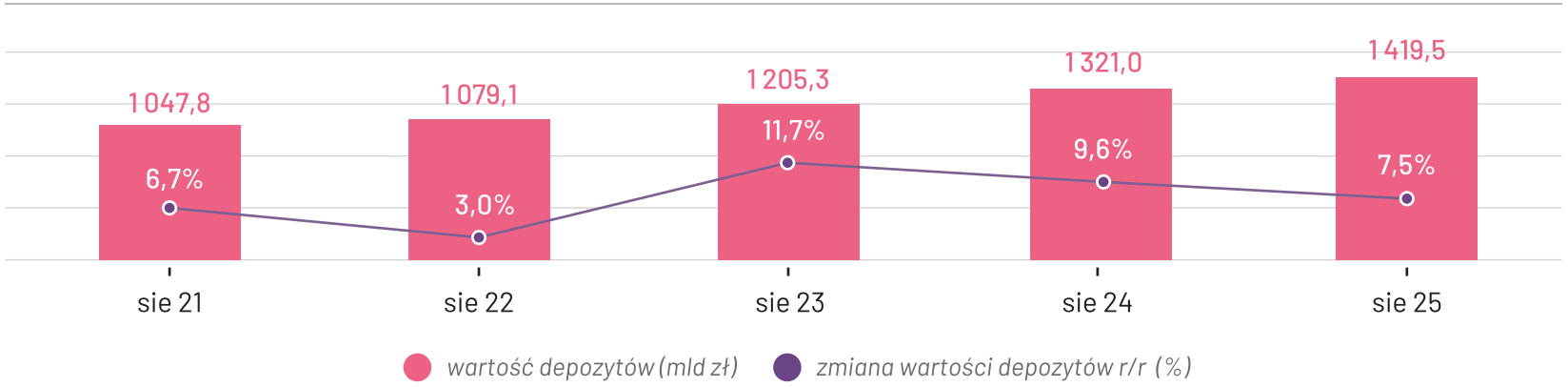

Kredyty dla sektora niefinansowego stanowią 34% aktywów banków, co przy małym rozmiarze polskiego sektora bankowego wskazuje na niedobór kredytów w gospodarce.

W Polsce portfel kredytów dla sektora niefinansowego w relacji do depozytów sektora niefinansowego znajduje się na jednym z najniższych poziomów w całej UE. Świadczy to o wysokiej nadpłynności sektora bankowego w Polsce ale również o dużym potencjale do zwiększania akcji kredytowej.

Kredyty dla sektora niefinansowego w relacji do depozytów sektora niefinansowego na koniec III kw. 2025 r. (%)
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, dane: KNF, EBC (BSI)

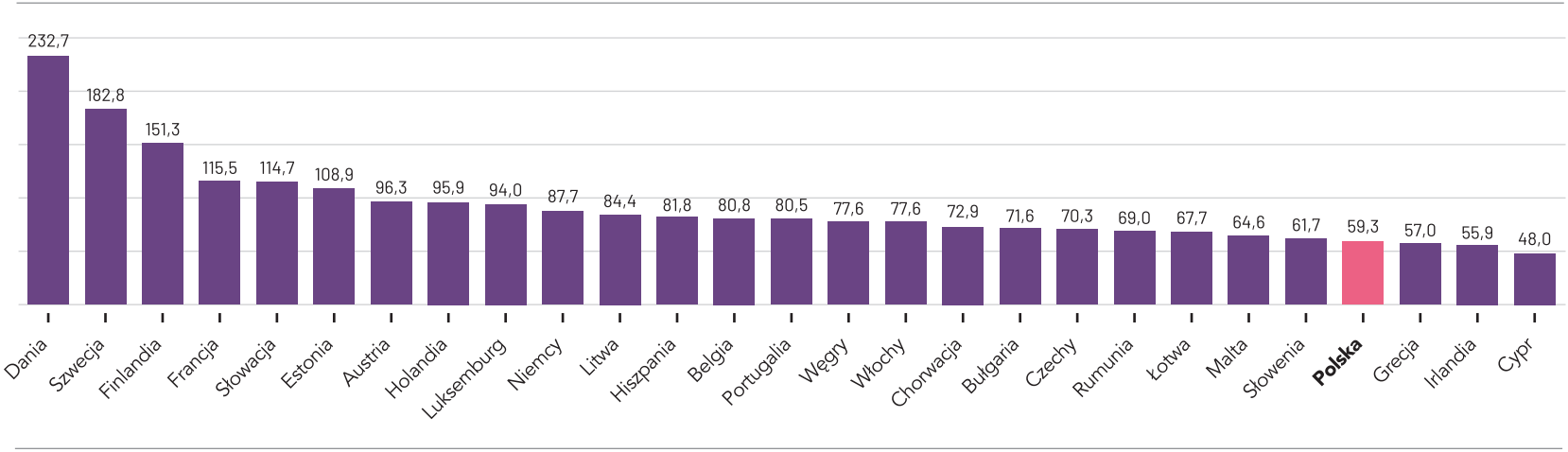

6. WPŁYW PODWYŻKI PODATKU CIT I ZMIAN W ZAKRESIE STAWKI PODATKU BANKOWEGO NA RYNEK KREDYTÓW W POLSCE I SYTUACJĘ POLAKÓW

W obecnym systemie fiskalnym banki w Polsce obciążone są klasycznym podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) oraz podatkiem od niektórych instytucji finansowych, czyli tzw. podatkiem bankowym. Standardowa stawka CIT w Polsce wynosi 19% podstawy opodatkowania i jest stosowana do dochodów osób prawnych, w tym banków i instytucji finansowych. 6 listopada 2025 r. Sejm RP uchwalił nowelizację ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych, która podwyższa CIT dla banków z 19 do 30% w 2026 r., do 26% w 2027 r. i do 23% począwszy od 2028 r. Ustawa czeka obecnie na podpis Prezydenta RP (stan na 14 listopada 2025 r.). W przypadku jej podpisania zacznie obowiązywać od 1 stycznia 2026 r.

Związek Banków Polskich na wszystkich etapach prac nad projektem ustawy podnosił, że to rozwiązanie jest niesprawiedliwe dla sektora bankowego, każące za transparentne rozliczanie podatków przez banki w Polsce i co najważniejsze, jest niekonstytucyjne, gdyż narusza kilka zasad wymienionych w Konstytucji RP, w tym zasadę równości, zasadę wolności działalności gospodarczej w społecznej gospodarce rynkowej, zasadę racjonalności, proporcjonalności, zaufania do państwa i stanowionego przez nią prawa. W toku prac nad ustawą Związek Banków Polskich podejmował liczne działania zmierzające do obniżenia skutków fiskalnych ustawy dla sektora bankowego.

Z inicjatywy ZBP udało się zmniejszyć skalę obciążeń z tytułu CIT dla banków spółdzielczych. Najpierw, jeszcze na etapie prac rządowych udało się obniżyć stawkę podatku do 13% dla tych banków spółdzielczych, najmniejszych banków, które dziś płacą stawkę 9%. Pierwotnie rząd planował zastosowanie dla tych banków stawek ogólnych, a więc w kolejnych latach 30%, 26% i 23%.

Następnie, w toku prac w Senacie – dzięki staraniom Związku Banków Polskich - obniżono stawkę podatku CIT dla pozostałych banków spółdzielczych. W okresie przejściowym, tj. w latach 2026-2027 stawka podatku dla banków spółdzielczych będzie o 3 pkt proc. niższa niż stawka dla banków komercyjnych a docelowo o 2 pkt proc. niższa. W efekcie, banki spółdzielcze zapłacą podatek dochodowy w 2026 r. według stawki 27% zamiast 30%, w 2027 r. 23% zamiast 26%, a w 2028 r. i w latach następnych 21% zamiast 23%. Z ekonomicznego punktu widzenia, przyjęcie poprawki przyczyni się do pewnej poprawy warunków działania banków spółdzielczych w stosunku do banków komercyjnych, pozwoli na większą akumulację kapitału i w mniejszym stopniu ograniczy potencjał banków spółdzielczych do finansowania lokalnej gospodarki, lokalnych społeczności, rolnictwa i małych i średnich przedsiębiorstw. Przyjęta poprawka dostosowuje przynajmniej częściowo poziom obciążeń sektora bankowości spółdzielczej proporcjonalnie do ich udziału rynkowego (pierwotna wersja zakładała partycypację banków spółdzielczych w kosztach reformy podatkowej na poziomie 18,25% przy udziale rynkowym BS na poziomie ok. 7%). Podwyżka CIT dla banków, po uwzględnieniu poprawki dot. bankowości spółdzielczej, ma przynieść budżetowi państwa nawet 6,84 mld zł dodatkowych wpływów rocznie w 2026 r.

Podwyższenie CIT obniży zyski netto banków, co bezpośrednio przełoży się na spadek wypłat z tytułu dywidendy, ale ograniczy również zdolność banków do budowania kapitałów własnych – a zatem doprowadzi do obniżenia potencjału kredytowego. W konsekwencji krótkoterminowe korzyści fiskalne mogą zostać zneutralizowane przez długofalowe spowolnienie gospodarcze.

Według szacunków ZBiA, podwyższenie stawki CIT dla banków doprowadzi do ubytku potencjału kredytowego o około 125 mld zł w perspektywie najbliższej dekady. Szczególnie dotknięte mogą być małe i średnie przedsiębiorstwa, dla których kredyt bankowy pozostaje podstawowym zewnętrznym źródłem finansowania inwestycji. Spadek zdolności banków do udzielania kredytów firmom przełoży się na niższą dynamikę inwestycji prywatnych, a tym samym wolniejszy wzrost gospodarczy. Podwyżka CIT dla banków to rozwiązanie, które już doprowadziło do trwałego spadku kapitalizacji banków a zatem do uszczerbku oszczędności emerytów. Stracił też Skarb Państwa. Straty będą jeszcze większe, ponieważ będą niższe dywidendy.

Większą część obciążeń w związku z nowymi podatkami poniosą polscy inwestorzy – głównie drobni inwestorzy. Niższe WF to = niższa dywidenda dla polskich emerytów i oszczędzających.

Struktura akcjonariatu polskich banków

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP, na podstawie: Marcin Maretna, Bank Millennium

- Akcjonariusze banków:

PPK	**3,69** mln osób
OFE	**14,26** mln osób
IKE	**0,97** mln osób
IKZE	**0,59** mln osób
Rachunki maklerskie	**1,97** mln
TFI	**6,02** mln

Co najmniej połowa pracujących Polaków ma udziały w bankach (pośrednio lub bezpośrednio)

← 64% →

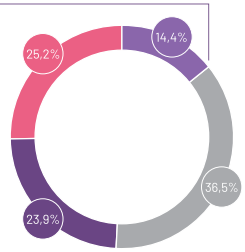

- *Skarb Panstwa*
- *Zagraniczne grupy bankowe*
- *Free float* *(w tym: indywidualni inwestorzy, PPK, PPE, IKE, IKZE, Fundusze)*
- *OFE i TFI*

- **Wzrost CIT** = wzrost kosztu kapitału spadki kursów akcji w długiej perspektywie (koszt utraconych możliwości dla polskich akcjonariuszy)
- **Wyższy CIT** = niższy WF = niższe dywidendy~18,9% mniej wypłaty dla oszczędzających w 2026. (ok. 8,46% w horyzoncie dekady)
- Wprowadzony podatek jest w rzeczywistości formą nowego obciążenia obywateli polskich typu: **Belka 2.0.**

W konsekwencji trwałego wzrostu stawki CIT kapitalizacja banków zmniejszy się o blisko 66 mld zł. Uwzględniając spadek kapitalizacji oraz spadek dywidend, uszczerbek dla SP wyniesie 14,4 mld zł, zaś uszczerbek dla emerytów i oszczędzających osiągnie poziom blisko 22 mld zł.

Konsekwencje trwałego wzrostu stawki CIT dla Skarbu Państwa oraz dla emerytów i oszczędzających

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Badań i Analiz ZBP

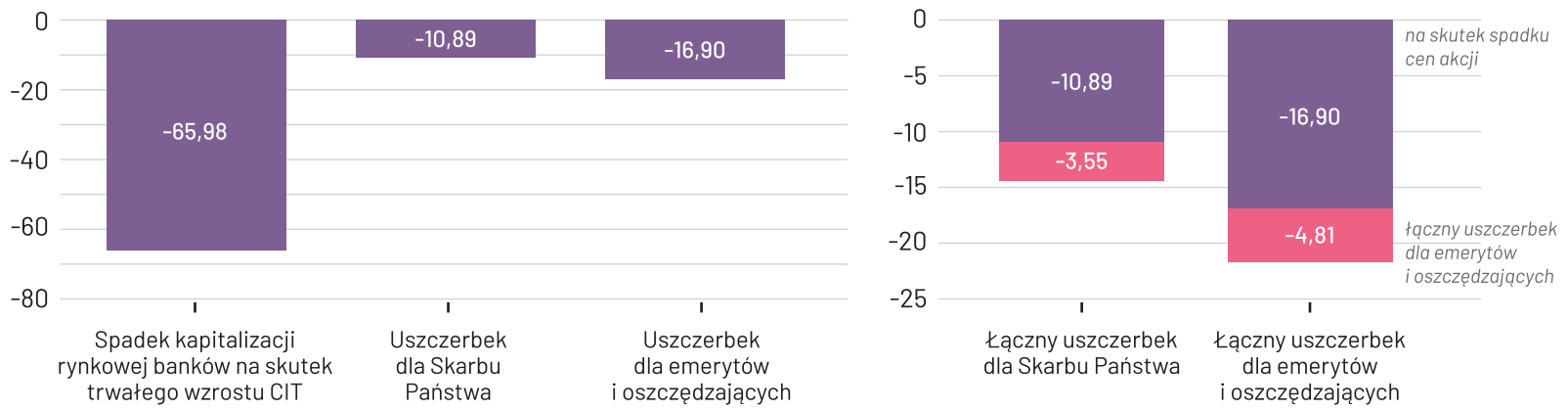

Z perspektywy Skarbu Państwa korzyści ze wzrostu stawki CIT są niewielkie (+6,1 mld zł), zaś koszty społeczne są ogromne (-21,7 mld zł).

Korzyści i koszty dla Skarbu Państwa

Źródło: Opracowanie własne Zespół Badań i Analiz ZBP

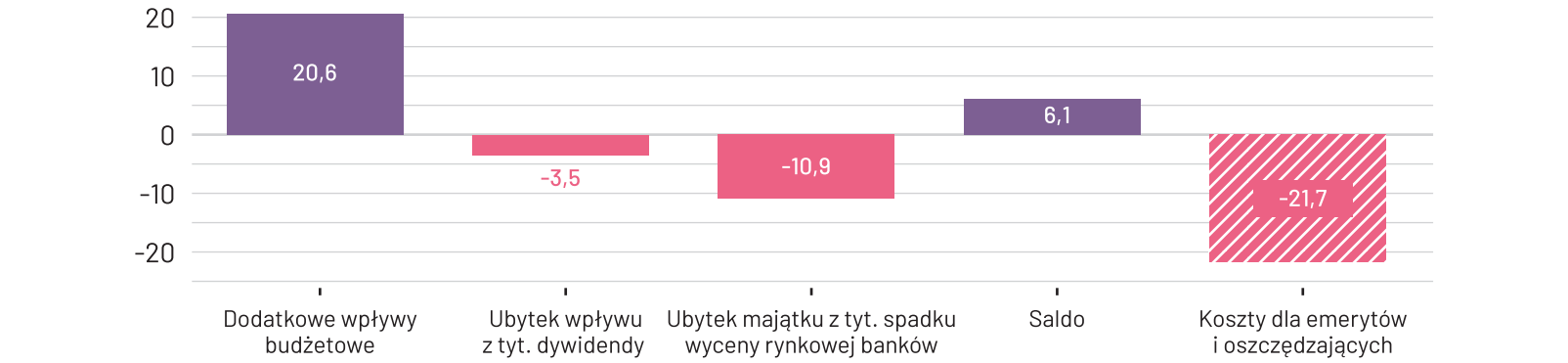

Doświadczenia innych krajów wskazują, że rozwiązania, które były wprowadzone sektorowo (obciążały banki) miały każdorazowo ograniczony czasowo charakter i zawsze skutkowały spadkiem dynamiki akcji kredytowej. W krajach tych podwyżki CIT dotyczyły wszystkich przedsiębiorstw, a nie tylko banków.

Źródło: Opracowanie własne Zespół Badań i Analiz ZBP

Wyszczególnienie	Podstawa podatku	Klasy/podmioty	Stawka podatku	Okres obowiązywania
Słowacja	CIT	banki	Podwyżka CIT do 30% w 2024 r.; stopniowy spadek o 5 pp. rocznie, do CIT 15% w 2027 r.	2024-2027
Hiszpania	CIT	banki	Podwyżka CIT o 4,8 pp.	2023-2025
Łotwa	Zysk/CIT	banki	20% w 2024 r.	Od 2024 r.
Estonia	Dywidendy/CIT	wszystkie przedsiębiorstwa	20% w 2024 r. i 22% w 2025 r.	Od 2025 r .
Francja	CIT	Wszystkie firmy z obrotem rocznym 1 mld euro (w tym banki)	Z 25% do 33,5%-34% w 2025 r. ; 30% w 2026 r.	2025-2026
Czechy	CIT	wszystkie przedsiębiorstwa	Wzrost CIT z 19% do 21%	Od 2024 r.
Islandia	CIT	wszystkie przedsiębiorstwa	Wzrost CIT z 20% do 21%	Od 2024 r.
Słowenia	CIT	wszystkie przedsiębiorstwa	Wzrost CIT z 19% do 22%	Od 2024 r.
Litwa	CIT	wszystkie przedsiębiorstwa	Wzrost CIT z 15% do 16%	Od 2025 r.

Wyjątki: Angola, Bangladesz, Brazylia (ale tu pierwotnie wzrost CIT dla banków miał być czasowy

Sektor bankowy – jako biznes obciążony dodatkowymi regulacjami, opłatą na BFG i podatkiem bankowym – ma już najwyższe koszty fiskalne w Europie. Już obecnie zmniejszenie realnej wartości kredytów w stosunku do potrzeb gospodarki związane jest m.in. z wprowadzeniem podatku bankowego i oparciem go o aktywa (z pewnymi wyłączeniami, np. obligacje skarbu państwa). Formuła ta, pozostaje wygodna dla budżetu państwa – zapewnia stabilne, łatwe do przewidzenia wpływy fiskalne. Z drugiej jednak strony, penalizuje kluczową działalność kredytową banków, hamuje poziom inwestycji, a zatem pozostaje dalece niekorzystna dla całej gospodarki. Taka formuła podatku bankowego występuje jedynie w krajach, gdzie podatek bankowy spełnia funkcje stricte fiskalne – w Polsce i na Węgrzech. Wprowadzona w 2016 roku formuła podatku bankowego, penalizująca działalność kredytową banków i jednocześnie zachęcająca banki do finansowania obligacji Skarbu Państwa, prowadzi do znaczących deformacji aktywów sektora bankowego. W latach 2020- VI 2025 wartość instrumentów dłużnych w aktywach banków zwiększyła się aż o 795 mld zł. W tym samym czasie portfel kredytów dla sektora niefinansowego zwiększył się jedynie o niespełna 115 mld zł (a zatem w około 7-krotnie mniejszym stopniu!!!).

Rzeczywisty portfel kredytów dla sektora niefinansowego oraz portfel w sytuacji braku podatku bankowego (mld zł)
Źródło: Opracowanie własne Zespół Badań i Analiz ZBP

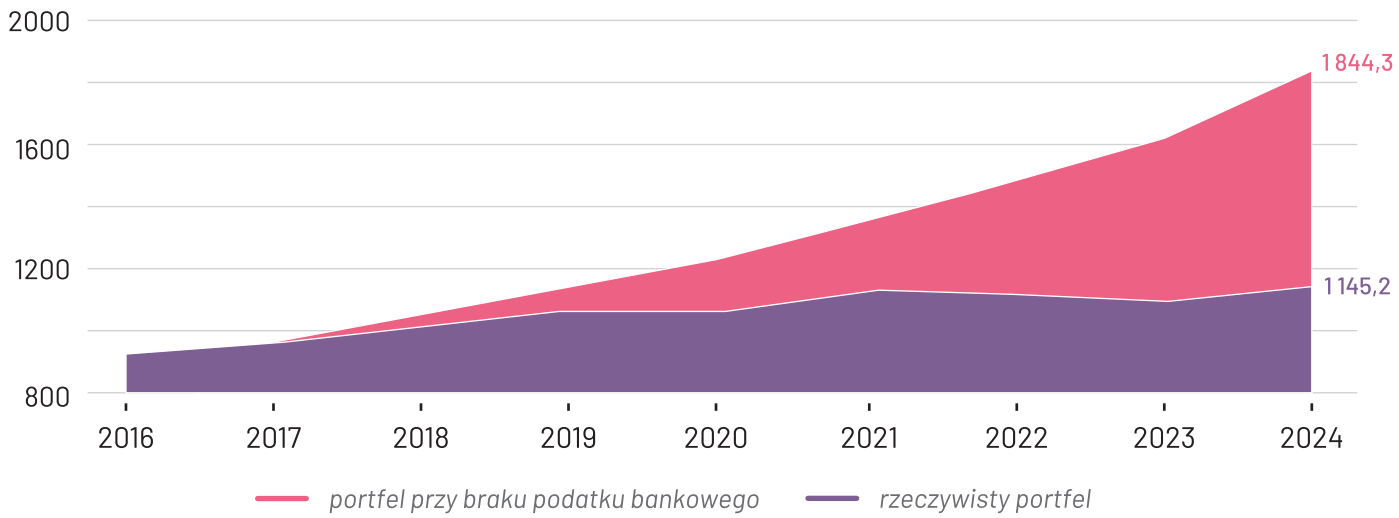

Formuła podatku bankowego karząca banki za działalność kredytową sprawiła, że dzisiejszy rozmiar portfela kredytowego jest o około 700 mld zł mniejszy niż mógłby być.

Rzeczywista i wymagana podaż kredytów
Źródło: Opracowanie własne Zespół Badań i Analiz ZBP

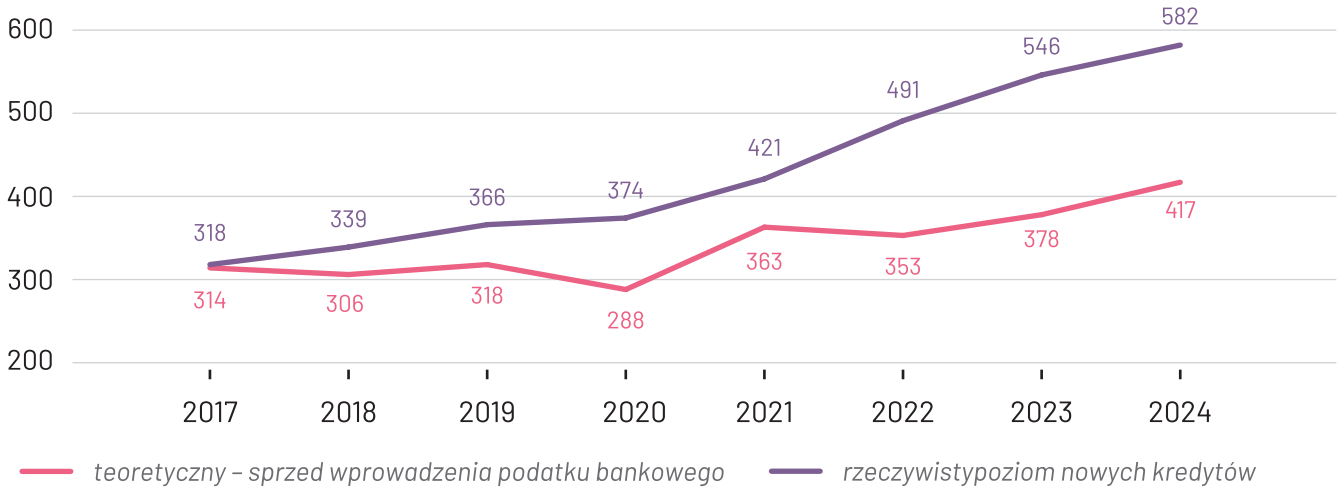

Taka formuła podatku bankowego jest jednoznacznie szkodliwa dla gospodarki, prowadząc do zmniejszenia finansowania sfery realnej gospodarki. Wyraźnie widać to po poziomie kredytów dla przedsiębiorstw – a w szczególności kredytów inwestycyjnych przedsiębiorstw. Podatek bankowy (a zatem w Polsce podatek od kredytów) sprawił, że polski sektor bankowy osiągnął najwyższy udział instrumentów dłużnych w aktywach banków. Polski sektor bankowy stał się liderem na tle innych europejskich sektorów bankowych pod względem skali finansowania potrzeb pożyczkowych państwa.

Aby uniknąć dalszego efektu „podatkowego hamulca" dla gospodarki, konieczne jest znalezienie równowagi między fiskalnymi potrzebami państwa a zdolnością sektora bankowego do finansowania rozwoju.

Środki, które nie trafiły do sfery realnej gospodarki, odłożone zostały przez banki w obligacje Skarbu Państwa (+296 mld zł), **obligacje PFR i BGK** (+119 mld zł) **oraz w bony pieniężne NBP** (+260 mld zł)

Skumulowany niedobór kredytów w latach 2017-2024 (mld zł)
Źródło: Raport „Propozycja zmian zasad wymiaru podatku bankowego w Polsce na rzecz zwiększenia zdolności sektora bankowego do finansowania gospodarki"; PAB WIB; listopad 2025 r.

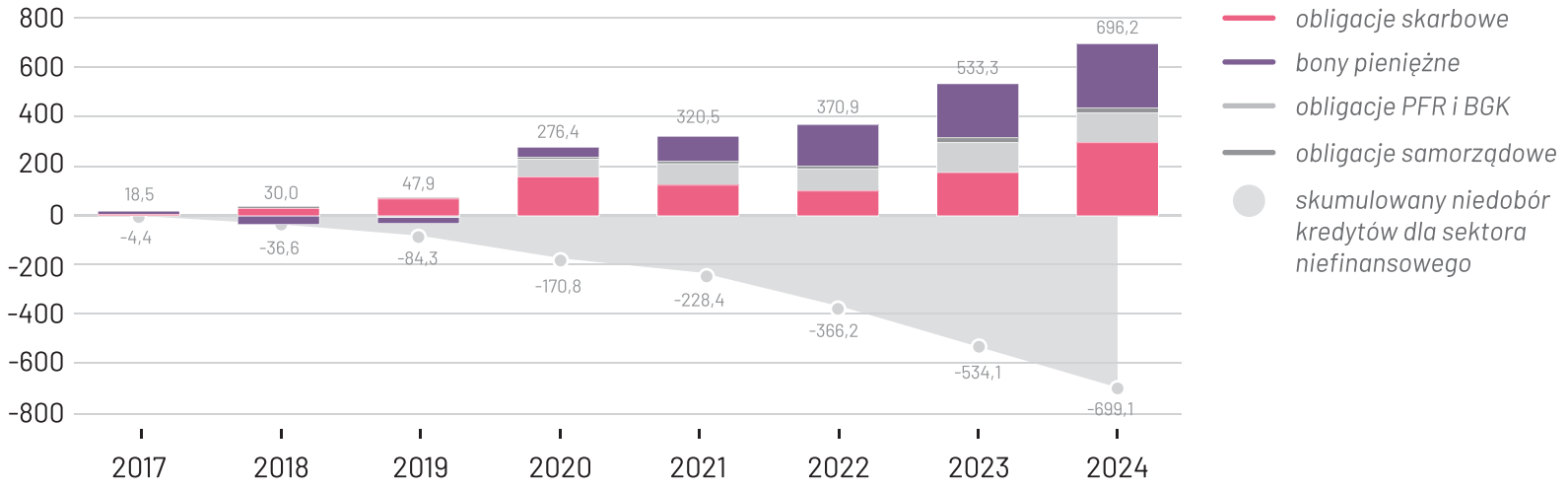

Obecnie sektor bankowy dysponuje potencjałem do wzrostu portfela kredytowego o 452 mld zł.

Dodatkowy potencjał sektora bankowego do finansowania gospodarki (mld zł)
Źródło: Opracowanie własne Zespół Badań i Analiz ZBP

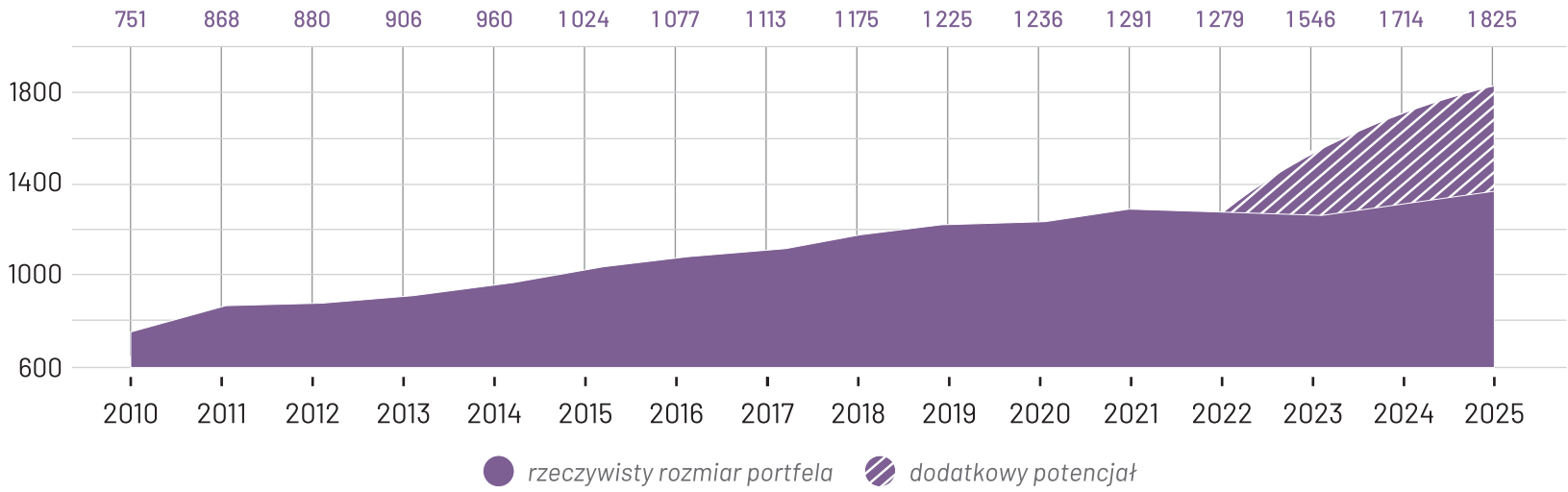

6. PORADNIK ODPOWIEDZIALNEGO KREDYTOBIORCY

Zanim zdecydujesz się na zaciągnięcie kredytu, sprawdź na co zwrócić uwagę wybierając odpowiedni produkt finansowy:

1. **WYBIERAJ ROZSĄDNIE**. Zanim podejmiesz jakąkolwiek decyzję, zrób tzw. research, czyli sprawdź dostępne opcje na rynku i porównaj warunki, jakie proponują. Pomocnym będą odpowiednie narzędzia, tj. porównywarki czy kalkulatory kredytów oraz informacje dostępne na stronach banków. Ten krok pozwoli ci na ustalenie najbardziej korzystnego dla ciebie kredytu.

2. **ZROZUMIAŁA UMOWA**. Zanim podpiszesz jakąkolwiek umowę, upewnij się, że wszystkie jej punkty są dla ciebie zrozumiałe. Jeśli coś jest dla ciebie niejasne albo w międzyczasie pojawią się jakieś wątpliwości – pytaj! Pracownicy banku wyjaśnią Ci wszystkie elementy umowy, co pozwoli ci na podjęcie świadomej decyzji przy wyborze odpowiedniego produktu finansowego.

3. **ZMIENNY RYNEK**. Bierz pod uwagę możliwy wzrost raty kredytowej. Aktualnie za sprawą inflacji stopy procentowe spadają, a w konsekwencji także raty kredytów. Rozważ, czy w obecnej sytuacji kredyt ze stałym oprocentowaniem nie będzie lepszym rozwiązaniem.

4. **KALKULUJ KOSZTY**. Zanim podpiszesz umowę kredytową upewnij się, że wiesz o wszystkich kosztach, jakie poniesiesz. Warto na spokojnie przeliczyć ile faktycznie kosztować cię będzie kredyt.
   - całkowity koszt kredytu określa nam wskaźnik RRSO. Jest on określany w procentach – im wskaźnik jest wyższy, tym kredyt jest droższy.
   - kredyty w bankach, mimo, że wiążą się z dodatkową procedurą, w tym badaniem naszej zdolności i historii kredytowej, zazwyczaj są zdecydowanie tańsze niż kredyty udzielne w pozabankowych firmach pożyczkowych.

5. **NIE PANIKUJ.** Gdy wysokość zobowiązań zaczyna Cię niepokoić – nie zaciągaj nowych długów na spłatę starych.
   W ostateczności – skonsoliduj posiadane kredyty i pożyczki w jeden kredyt i regularnie go spłacaj. To pozwoli na obniżenie oprocentowania. Kiedy masz problem z regulacją raty, powiadom bank.
   - zacznij wdrażać działania naprawcze: zacznij określać priorytety w wydawaniu gotówki – rób tylko niezbędne zakupy.

6. **MONITORUJ SYTUACJĘ NA RYNKU**. Sprawdzaj czynniki, które mają wpływ na wysokość Twoich zobowiązań, w tym ewentualne wahania kosztów kredytu.

7. **CHROŃ SWOJE DANE OSOBOWE**. Nie publikuj swoich danych w sieci. Zastrzeż numer PESEL.

8. **NIE POMAGAJ SIĘ OKRAŚĆ**. Zobacz jak, chronić swoje pieniądze!
   Wejdź na stronę *www.dbamoswoje.pl*

ŹRÓDŁA DANYCH

Prognozy dla sektora bankowego; polski sektor bankowy na tle banków w UE – dr Tomasz Pawlonka, dyrektor Zespołu Badań i Analiz ZBP; dyrektor Programu Analityczno–Badawczego Warszawskiego Instytutu Bankowości www.pabwib.pl

Dane statystyczne Europejski Bank Centralny – stan na październik 2025
Dane statystyczne Komisji Nadzoru Finansowego – stan na listopad 2025
Dane statystyczne Eurostat
Dane statystyczne Narodowy Bank Polski – stan na listopad 2025
Biuro Informacji Kredytowej – stan na listopad 2025

Związek Banków Polskich

AUTORZY RAPORTU I WIĘCEJ INFORMACJI

Katarzyna Walterska
Doradca Zarządu
Zespół Komunikacji i PR ZBP
tel. 607 816 500
katarzyna.walterska@zbp.pl

dr Przemysław Barbrich
Dyrektor Zespołu
Komunikacji i PR
tel. 660 763 83
przemyslaw.barbrich@zbp.pl

KONSULTACJA

dr Tomasz Pawlonka
Dyrektor Zespołu Badań i Analiz ZBP; dyrektor Programu Analityczno–Badawczego Warszawskiego Instytutu Bankowości
www.pabwib.pl

OPRACOWANIE GRAFICZNE

Karolina Wojciechowska
Polska Grupa Infograficzna
infograficy.pl